III. évfolyam — Arad, 1888. Február 2. Csütörtök. — 33-dik szám.

Szerkesztőség:
Kazinczy-utcza 1. szám, földszint, balra.
Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Kazinczy-utcza 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjszabás szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap után szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben hazhoz hordva:
Egész évre . . . . 12 frt.
Fél évre . . . . . 6 frt.
Negyed évre . . . . 3 frt.
Egy hóra . . . . . 1 frt.
Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . . 7 frt — kr.
Negyed évre. . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . 1 frt 20 kr.
Hirdetések helyben fizetendők.
Százalékot nem adunk.

A cselszövények iskolája.

Budapest, január 31.

Napról-napra határozottabb alakot ölt ama meggyőződésünk, hogy az orosz diplomáczia, mely a legélesebb eszü és legkörmönfontabb diplomaciák egyike volt, a régi chablonok szük látkörének keretében, az udvari cselszövények és képmutatások régi iskolájában, az egykori ravaszság és alattomoskodás, a hizelgés, fenyegetés, igérettevés és csalás ósdi lépén megragadva, a mai nyiltabb kártyajáték szinvonalára emelkedni nem képes, és a vasutak, a villanysodronyok és szabadsajtó korszakában még mindig ama hitnek él, hogy a tényekkel ellenkező állitások, biztatások és kézmosások, félrevezethetnek valakit. Nem tudja magát beletalálni az alkotmányos Európa uj légkörébe, melyben ma már minden müveltebb ember diplomata, s éppen ugy ismeri a hatalmak egymáshozi viszonyait, szándékait, czéljait, mint a hatalmak maguk. Hogy az udvarok mellett résen állnak a felelős kormányok, a kormányok mellett a parlamentek, s hogy minden parlamentnek van egy lesipuskás ellenzéke, mely nyitott szemekkel őrködik az állam legkisebb mozzanata felett, s azonal tüzet kiált, vészharangot huz, közvélemény riasztó tüntetést rendez és ha lehetséges, kormányt buktat, amint megérzi, hogy »büzlik valami Dániában.«

Csak is ama régi chablonokhoz, és a régi cselszövényekhez szokott penészes felfogásnak lehet tulajdonitani az orosz félhivatalos sajtó legujabb, és igazán gyenge elméjü inditványát: hogy Ausztria-Magyarország Oroszországgal szövetkezzék, Németország ellen. Valóban, oly ostobának tünik fel ez inditvány, miszerint, — ha nem tudnók, hogy komoly, — azt hinnők felőle, hogy ingerkedés. Az ajánlat igen is, meg van téve komolyan, hogy kik által és kiknek, azt nem lehet tudni, de hallani lehet jobbra, hallani lehet balra; suttognak, beszélgetnek, sőt meghallgatásukra talán fülek is akadnának, ha nem volna olyan bizonyos mint kétszerkettő, hogy Magyarországgal ily tervet elfogadtatni képtelenség lenne.

Menni Szalonikiig ha tetszik, vagy visszaállitani a német császárságot, ugy amint volt, az ausztriai uralkodóház egise alatt.

Már aztán, hogy a muszkák komolyan veszik-e ezt a tervet, avagy csak azért dobták szőnyegre, hogy Ausztria-Magyarország és Németország közt bizalmatlanságot, ha lehet meghasonlást keltsenek, azt ők tudják, de hogy eféle csalétekkel forgolódnak, az tagadhatatlan. Szóval ugy gondolkoznak, hogy most is a régi világban élünk, s hogy népek tudta nélkül, népek megkérdezése nélkül, ma is éppen ugy lehet alkudozni a népek sorsa felett, akár Péterváron.

És ez a tévedésük, az alkotmányos légkör fel nem ismerésének, élvezni nem tudásának ez a vaksága követtette el velük a legujabb időkben elkövetett legtöbb hibát. Mindenütt csak udvarokat láttak maguk előtt, országokat, népeket sehol, avagy ha látták is, nem tekintették egyebeknek, mint zsákmányoknak, avagy eszközöknek. S ime lépten-nyomon bebizonyul, hogy ma már ezen zsákmányoknak és eszközöknek tekintett népek nélkül, a nélkül, hogy ezen népek akaratával, hajlamával, rokon- vagy ellenszenvével számolnánk, politikát csinálni nem lehet.

Azt hitték Bulgáriában is, hogy elég lesz egy-két főkolompost lekenyerezni, elégséges borravalókkal ellátni és a nép menni fog a kolomp után, mint a nyáj. Hogy a Balkánfélszigeten csak a muszka szabaditó nevét kell emliteni, s a nép, melynek nyakáról a török járom lehullott, azonnal muszka járomba teszi azt. Hogy az a légkör, mely Európa alkotmányos országain átvonul, a szabadság és függetlenség eszméinek milliárd parányát nem hordja magával mindenütt és nem hinti be minden szivbe, s hogy ez az eszme nincs beoltva a kelet népeinek millióiba?

Ebben a csalódásban ringatták ők magukat a mai napig, sőt hogy még ma is abban ringatják, tanusitja a szaloniki mézes madzag, és a német császári korona. Szép és csábitó dolog mind a kettő, de azzal bizony a magyar nemzet hajlamát soha, de soha nem nyeri meg, mert nekünk Szaloniki a német császári koronával együtt Hekuba, s mit érne az a korona bár kinek is, ha ujra át kellene érte élni a szadovai napokat?

Hát az orosz diplomáczióról csakugyan elmondhatjuk, hogy: igen elvan maradva a czivilizáczióban, s hogy a régi cselszövények penészes fogásaival a mai világban és körülmények közt, — ha még egyszer annyi rubelt elpotyáz is, — zöld ágra vergődni nem fog.

G. B.

---

30 millió frt értékü 4 százalékos aranyjáradéknak kibocsátása immár ténynyé vált. A pénzügyminiszterium a hitelintézeti csoporttal az üzletet megkötötte. A budapesti tőzsdetanácsa a szükséges hirdetést közzétette, mely szerint az uj járadék czimletek és pedig:

A. 150.001—160.000 sz. á. 100 frt összesen 1.000,000 frt.

B. 80.001—82.000 sz. á. 500 frt összesen 1.000.000 frt.

C. 440 001—468.000 sz. á. 1000 frt összesen 28.000.000 frt. Összesen 30,000.000 frt névértékben, a korábban kibocsátott 4 százalékos aranyjáradék czimletekkel hasonló elbánásban részesülnek. Papirjáradék kibocsátásával szemben, az árfolyamok és az aranyázsió mai állása szerint, évenkint közel 200.000 frt megtakaritást tüntet fel az aranyjáradék kibocsátása. E szerint a belföldi piacz is, melyre a papirjáradék ma még egyedül van utalva, a tulterheléstől megkiméltetik. Még nincs elhatározva, hogy az uj járadék nyilvános aláirásra bocsáttatik-e vagy sem? Azt hisszük, hogy az aláirás a járadék árfolyamának emelésére csak előnyös lenne.

Bécsi visszhang.

Budapest, jan. 31.

A helyett, hogy semmiségük érzetében szerényen meghuzódnának a kuczkóban, a hova őket a nagy közönség tartózkodás nélküli részvétlensége évek óta utasitotta, és agyvelejük felesleges megerőltetésének mellőzésével az egyszerü regisztrálással beérnék, a legnagyobb fontoskodással előtérbe tolakodnak, Tisza miniszterelnöknek a magyar parlamentben legujabban tett nagyjelentőségü nyilatkozata alkalmából, éppen a legkevésbbé olvasott bécsi lapok, hogy jelentőség nélküli véleményüket a »höchster Heuriger«-zamatu irónia hangján kifejezzék. Tisza nyilatkozatai után, vélik a bécsi Rossau bölcsei a többek közt, az interpellálók épp oly okosak, mint voltak annak előtte és az okos magyarok, Helfy és Perczel, eleve tudhatták volna, hogy a fennforgó körülmények közt a kormány nem fog arra válaszolni, a mit kérdeztek s az egész interpellácziót mellőzhették volna.

Mindenek előtt — irja a »Pester Correspondenz,« — egy tévhitből kell kivezetni ezen apró kérkedőket, melynek képzelgésteli öntetszelgésükben magukat átengedni látszanak. Tisza miniszterelnök válaszában minden bizonynyal mondott egyet-mást a hirlapokról és hirlapok ellen, és pedig szokása ellenére meglehetős barátságtalan hangon. De nem őket értette, támadásai nem a keritès izsópja, hanem a Libanon czédrusai ellen voltak irányozva.

Azután tudják meg az ép oly kérdéses, mint kéretlen kritikai-politikai saját-termelményüknek kevéssé hivatott s éppen nem választott kiméröi, hogy egy magyar miniszt relnök, különösen ha Tisza Kálmánnak hivják, a parlamentben hozzá intézett minden interpelláczióra válaszol és pedig lehetőleg gyorsan, hogy a parlamentben nem fordul elő az, hogy egyes interpellácziók, főleg a fontos és mélyreható jellegüek, egyszerüen az alvilágba sülyesztetnek, másokra pedig csak évek multán, midőn már egészen megpenészesedtek és elfelejtették, adatik meg a válasz. A magyar miniszter előbb bizonynyal nem tudakozódik kevésbbé jóakaratu bécsi barátainknál, hogy miként rendezze be válaszát és ha, miként a jelen esetben, az adott válasz az interpellálókat és pártkülönbség nélkül az egész parlamentet kielégiti, jóllehet nem illik rá mindenben az intézett kérdésekre, akkor megnyugodhatnának benne a politikai itélet nagybölcsességü szatócsai is.

Es végül teljesen hamis állitás az, hogy az interpellálók a miniszterelnök válasza által nem lettek okosabbak. Tessék elolvasni a beszédeket, melyekkel a választ tudomásul veszik. Mily különbség! A megvilágitás és tisztázás egész Párnásszusa van a kettő közt. Az indokolás vad heveskedéssel és taktikai kihágással, a replika politikai okossággal, higgadtsággal és mérséklettel van tele, a legfinomabb tapintatról, teljes érett politikai ismeretről tanuskodik. De hát én Istenem! nem lehet az egész világnak és még Froschhuber uréknak is eleget tenni.

A »Pester Correspondenz« fenti, némileg talán erős megjegyzései főleg a »Presse«-nek szólnak, mely régi lap s hiteles kormányközlöny, jelentőségben és elterjedtségben azonban mindinkább összezsugorodik, — hirtelen felkapaszkodott Tiszának és a magyar parlamenti pártoknak fennismertetett kritizálásához. Az elterjedtségre vonatkozó pont kivételével a »Neue Freie Presse« is kiveheti a maga részét a mondottakból. Ha a bécsi vezérlap a magyar miniszterelnök szombati nyilatkozatáról a »Standard«-ban olvasható itéletet a magáéval egybeveti, egy kissé kétkednie kell a felett, hogy Magyarországot és politikusait hol ismerik jobban, méltányolják becsületesebben és bánnak velük rokonszenvesebben: Londonban-e, avagy Bécsben? Pedig az angolok is értenek valamit a politikához, a mit a »Neue Freie Presse« is meg fog engedni.

A háboruról.

-- február 1.

Legujabb hir az volna hogy az orosz csapatokat visszavonják a galicziai határról.

Ez örvendetes békehir — volna, ha a távolság is nem volna rögtön megjelölve, hogy mennyire vonja vissza Oroszország a csapatait.

A gyalogságot csak éppen 30 versztnyire, ami körülbelül megfelel harmincz kilométernek. Félnapi, legfeljebb öt órai ut. Mert rendes körülmények közt a gyalogság utja (a mi hadseregünk menet-mértékét véve) 20 kilometer naponkint. De gyors

---

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája.

(Február 2.)

A szivar filozofiája.

— Az „Aradi Közlöny" eredeti tárczája. —

Van a bagónak is filozofiája, csakhogy nem minden ember ért hozzá. Azt, hogy valakinek a szivarozásából is lehet a lelki állapotára következtetni, eltagadni nem lehet. Hiszen kérem, a mig egy nyugodt ember csendesen és lassan szivja magába a füstöt, az indulatos vagy felhevült szivarozó olyan füstfelhőket fuj, akár egy gőzmozdony kürtője.

A magába mélyedt ábrándozó szeliden bánik a szivarral, és tulajdonképpen nem azért szivja azt, mert jól esik, hanem látni akarja maga előtt azt a kedves kék füstöt, a melynek szeszélyes bolondos alakzataiban olyan jól érzi magát a gondolat.

Hogy mily nagyságu szivart dob el valaki, az szintén lényeges tényező a bagó filosofiájában, nem is szólva arról, hogy ez az illető takarékos vagy pazarló természetéről is tanuságot tehet.

Egy eldobott félszivar rendesen nyomott, vagy bánatos kedélyhangulatot jelez, és ez a bánat feltétlenül nagyobb mint az, mely esetleg később az eldobott szivart visszasirja.

A tövig elszivott szivar rendes, megelégedett hangulat kriteriuma, mig ha valaki annyira megy, hogy néhány szippantás után is elveti a szivart, az vagy nagyon szórakozott, vagy ha e fontos cselekményt öntudatosan követi el, hát nagyon kétségbe lehet esve.

A szivarvégek különösen akkor érdemelnek tüzetesebb bölcsészeti megfigyelést, midőn valamely látogatás alkalmával az előszobában helyeztetnek el. Vajjon hány olyan ember van, a ki a látogatás előtt nyugalomra helyezett szivart a látogatás után ujra életre kelti?

Ha jól mulatott, bizonyára ott felejti és minden egyébre gondol csak a bagóra nem, de egy unalmas látogatás még ennek tartama alatt is felkelti az agyban a gondolatot, hogy ezért kár volt elaludni hagyni a szivart és milyen jól fog esni, ha az ember innen megszabadul. Bezzeg van aztán bosszuság is elég, ha tolvaj kezek kipusztitották a bagót az előszobából, a mint viszont egy igazi inas legjobban szereti a bagótelejtő szórakozott vendégeket.

Vannak emberek, a kik szerelmesek a szivarjukba, és sok mindenről képesek lemondani olyan esetekben, midőn az alternativa másik oldalát az képezi, hogy el kell dobni a szivart.

Ösmertem egy embert, a ki két perczczel az esküvőre indulás előtt a legnagyobb nyugalommal szivta a czigarettáját a menyasszonya előtt, nem mintha nem szerette volna arját, hanem mert jobban szerette a czigarettát.

Hogy a házasélet különböző fázisaiban milyen szerepe van a szivarozásnak, ez egyike a legérdekesebb bölcsészeti tanulmányoknak.

A gavalléros vőlegényélet finom kis czigarettái után, a mézes hetek boldog és kényelmes idejébe már bevonul a londres vagy regalitas, mig később aztán bekövetkezik a — pipa.

A végső stadiumról aztán beszél egy kis népdal, a mely ugy szól, hogy:

„Ha eszembe jut a feleségem,
Még a bagó sem izlik jól nékem!"

Ime tehát van a bagónak poezise is.

A rágyujtás módja szintén sokféle és a mellett fontos következményekkel jár.

Az elhamarkodott rosz rágyujtás folytán csaknem élvezhetetlenné válik a szivar és tény az, hogy egy rosszul szelelő virginia elég ok sok embernél arra, hogy egész napját elrontsa.

Tény az, hogy a flegmatikus emberek legkitünőbb szivarozók. Nagyon ritkán történik meg, hogy elalszik a szivarjuk, hiszen ők akkor mással éppen nem törődnek, csak a szivarjukkal.

Az ideges, hevülékeny ember tizszer is rágyujt egy szivarra és az tizenegyedszer is elalszik. Nem élvezetért, de szokásból szivarozik.

Van a dohányos embereknek még egy különös sajátsága. Ha már „jól is lakott" szivarral, de mást szivarozni lát, feltétlenül ujra megkivánja.

Mert van a szivarnak csábító ereje is.

A bálterem gyönyörü szépségei nem elég erősek arra, hogy legyőzzék azt az ingert, a mit a folyosón véletlenül meglátott szivarfüst okoz, és az igazi szivaros ajkát nem elégiti ki akkor a csók sem, mikor szivarra vágy.

Igazi apotheosisa pedig a szivarnak az, hogy nők is szivaroznak.

Vajjon ők is le tudnának mondani egy csókról, ha szivarra vágynak?

Tabacco.

A csinos miss Neville.

[61. Folyt.] (Angol regény.)

Irta: Croker B. W.

— Az „Aradi Közlöny" számára fordította: S. S. —

II. Kötet.

XXVI. FEJEZET.

Mrs. Vane véleménye és a mulkaporei lóversenyek.

„Kedves mrs. Neville, igazán borzasztó, mikép vélekednek e dologról és mrs. St. Ubes éppen nem csinál titkot Percival őrnagy iránti vonzalmából."

Nagynéném füleihez hajolva halk, titkolódzó hangon folytatá: „tudja ön, hogy hetenkint háromszor nála van a tiffinnél és hogy minden este, midőn az ön házát elhagyja, még nála tölt egy pár órát, a verandán ül vele, szivarozik és fecseg egész éjjelig."

„De mrs. St. Ubes már nagyon régi barátságban van vele", mondá nagynéném, faradsággal igyekezvén őt mentegetni.

„Annál rosszabb," viszonzá mrs. Gower kesernyés hangon. „Nyissa ki szemeit kedves mrs. Vane. On nem tudja, kivel van dolga, s ami az őrnagyot illeti, ő nagyon gyenge jellem. Kegyednek tudomására kellene hoznia, hogy ilyen magaviselet nem illik oly férfiuhoz, ki már nem szabad."

Láttam, hogy nagynéném nagyon nyugtalan lett és nagybátyám a dühtől egészen magán kivül volt; engem legkevésbbé látszott a dolog érinteni. Sorsom volt Percival őrnagy nejévé lenni.

Semmi sem menthetett meg ettől; és talán ez a házasság gyógyszerként fog hatni minden fájdalmamra; és talán Léthe vize lesz ez nagyon is élénk emlékező tehetségemre. Férjhez menve, egészen uj életet akartam kezdeni, kétségtelenül szerelem nélkülit; de mégis kötelességeimnek és érdekeimnek szentelvén azt. Más helyen más néppekkel jöttem volna össze s bizonyosan nem gondoltam volna többé Beresford Móricra, ha egyszer férjnél vagyok! Azt hittem, hogy az esketési szertartásban bizonyos büvös erő van, mely őt örökre kizár a szivemből és gondolataim köréből.

A mulkaporei futtatások voltak a legfényesebbek egész Indiában. Nem tartatott egyetlen ünnepély sehol, hol annyit koczkáztattak volna, s melyet oly általánosan, s oly távoli vidékekről látogattak volna. A futtatások öt napon át tartanak, de ugy, hogy minden futtatási napot egy szünnap követ, igy a mulatság csaknem két hetig elhuzódik. A közbeeső napokat hosszu reggeli lovaglásokkal, a miniszter városi palotájában adatni szokott reggeliken, vagy vadászpárduczokkali vadászatokkal és falusi birtokán adott reggeliken töltik. Ugyancsak a miniszter rendezett diczereket, banketteket és egyéb ünnepségeket több mint herczegi vendégszeretettel. A kormányzó szintén adott tánczmulatságokat meg ebédeket; a különböző táborokban a tribün közelében a nők rendeztek piknikeket; és a futtatás egész tartama alatt Mulkapore gocczpontja volt az indiai előkelő társaságnak. A versenynapokon a tribünök déli három órakor zsufolásig megteltek, valóban mondhatom, hogy nagyon szép toilettek és sok csinos arcz volt itt látható. A legfelsőbb páholyok a herczegé, udvarnépé és különféle európai méltóságot viselő uraké voltak; az alatta levő sorban voltak a legdrágább helyek a minden fokkal lejebb olcsóbbak következtek. A tribün nem fából, hanem kőből épült, gyönyörü uj épület, hová minden oldalról impozáns széles lépcsők vezettek fel, melyekről a különböző ülőhelyekhez lehetett jutni.

Az első két futam nem igen volt eseménydus, s éppen nem érdekeltek valami különösen; mrs. Vane mellett a felső ülősor jobb sarkán ültem s meglehetős gépiesen kritizáltam a lovakat, jockeyket s ruháikat. Jövendőbelim élete koczkáztatásával hajtott vetélünk a versenytérre, s miután egy széket szerzett nekem s egy programmal ellátott, kötelességeit teljesitettnek vélte és mint vidám, kissé öreges pillangó szokott virágról-virágra szállni. Rendszerint azután mrs. St. Ubes mellett hosszasabban időzött, ki egy sorban velem a középen, az egész tért uraló helyen ült. Élénk meleg érdeklődéssel rajta nyugvó tekintetét és mézédes mosolyát kényelmesen megfigyelhettem; épp oly kevéssé kerülte el figyelmemet az őrnagy buzgó szolgálatkészsége, ő tartotta keztyüjét, látcsövét, jegyzeteket tett programmján, gondot viselt napernyőjére, levetette köpenyét s távozáskor ismét feladta azt.

„Nézze csak Nora," szólitott meg a legutóbbi vasárnapon örömtől ragyogó arczczal, „tizennyolcz tucat hosszuszáru keztyüt s négy arany karkötőt nyertem! Kénytelen leszek üzletet nyitni, mert csak nem vagyok képes ezt mind elviselni! Oh, bisz átadhatnék önnek ezekből féláron, de még sem, most jut eszembe hogy a kegyed keze sokkal nagyobb, mint az én kezem. Öt tucatot és két karcsattot az őrnagytól nyertem. Nem volt ez tulságos merészség tőle — különösen, mint vőlegénytől? „En mondtam neki," és legyezőjével nevetve felé ütött, „hogy neki nem illik egyátalán velem fogadni és hogy ön őt ezért borzasztóan ki fogja szidni, de nem hallgatott reám. Nem haragszik ezért nagyon reá, nemde, kedves?" mondá kérő pillantással. „Nem fog reá ezért duzzogni?"

„Oh semmiesetre sem, — miért is?" kérdém.

„Ah, akkor minden jól van," viszonzá kellemes fejbólintással és karját nyujtva Percival őrnagynak, megindult a lépcsőn lefelé kocsijához. Utána néztem, amint suttogva és mosolyogva folyton reánézve távozott. Tényleg

---

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

vagy erőltetett meneteknél, a minőt háboru esetén az orosz bizonyára megtenne, a megtett ut 60 kilométer is lehet. Boszniában volt eset, hogy egy csapat 68 kilométert ment. Mi az a 30 kilométer tehát az orosz gyalogságnak? Reggel négytől, pihenéssel együtt tizig. Tiz órakor már megint ott van a határon. A visszavonás tehát csak port a szemébe! A lovasságot is visszavonták, de csak félnapi járóra.

Nem lehetetlen tehát egy diplomata amaz állitólagos mondása, hogy a helyzet felől majd akkor fognak biztos hirt kaphatni, ha a hó eltakarodott a harczszintér ről. És ha Oroszország csakugyan nem szánná is magát a háborura, a nagy csapatlétszám határunkon folyton nyugtalanitó marad, miért is ellenrendszabályról kell majd monarchiánknak gondoskodnia. Az ellenrendszabály pedig az lesz, hogy folyton készen lesznek arra, hogy a hadüzenet perczeiben már mozgósitsák a galicziai népfelkelést, melynek fölszerelését már most kell teljesen elkésziteni, ugy, hogy adott pillanatban rögtön szervezve fejlődhessék fel s foglalhasson állást a betörést megkisértő orosz csapatokkal szemben a felkelő sereg is.

A magyar közvéleményben — a »Pol. Corr.« jelentése szerint is — általános megelégedést keltett Tisza miniszterelnöknek a külügyi interpellacziókra adott válasza. Még az ellenzék felől is sikerült teljesen eloszlatni azt a gyanut és azt a látszatot, hogy Magyarországon háhorus vagy éppen kihivó áramlat léteznék, s ez a tény bizonyára csak az általános hangulat javitására és a békekilátások erősitésére fog hatni. Tisza miniszterelnök csak azért nem fejtette ki ujabban az 1886. év szeptember havában jelzett programmját, mivel annak ismétlése felesleges és indokolatlan lett volna. söt adott esetben aggodalomra is szolgáltathatott volna okot, a mennyiben sértő demonstrácziójellegével ruházhatták volna fel. Ennek elkerülése kétszeresen óhajtandó volt oly nyilatkozatban, mely az osztrák-magyar politikát minden provokácziótól távol állónak jellemezte.

A „Münchener Allgemeiner Zeitung“nak irják Berlinből: Tisza beszéde német szempontból mi kivánni valót sem hagy hátra; legalább annyiban nem, a mennyiben a német-osztrák-magyar szövetség szilárdságáról szól. Pétervárott azonban Tisza beszéde nem igen fog kedvező szinben mutatkozni. „A nemzetközi szerződések alapján állva, mindenekelőtt a béke fentartását óhajtjuk, s annak érdekében mindig készek is leszünk, a többi európai hatalmakkal együtt, békülékeny szellemben, a szerződésszerü állapotok fenntartására közremüködni. „Szabatosabban már nem lehetaz t kijelenteni, hogy Ausztria-Magyarország visszautasit minden külön egyezményt avagy csak külön tárgyalásokat is Oroszországgal. Még élesebben állást foglal az orosz politikának Bulgáriára vonatkozó pretensioi ellenében az az utóbb következő nyilatkozat, hogy a középeurópai hatalmak szövetsége tisztán védelmi alapon nyugvó határozott békeszövetség és azért távol áll „meghatározott politikai kérdéseknek erőszakos megoldásától (p. o. Ferdinánd herczeg letételénél vagy a bolgár kérdés rendezésénél.) A hangsuly itt természetesen az „erőszakos“ jelzőn fekszik. Mihelyt Oroszország a berlini szerződést aláirt hatalmakkal a bolgár kérdésnek józan, a szerződés határozmányainak megfelelő rendezése iránt megegyezik, mi sem állja utját annak, hogy azt morális eszközökkel életbe is léptessék. Különben igazat kell adnunk Tiszának abban is, hogy ez ügyre nézve nem szabad hitelt adnunk az orosz lapoknak. Epp e napokban panaszkodott a „Nord,“ hogy Ausztria-Magyarország nem hisz az orosz békebiztositásokban. Tisza épp az ellenkezőjét mondja; de mindaddig, a mig Oroszország békeszeretete összefér ama terv sietős megvalósitásával, hogy az orosz nyugati hadsereg a nyugati határon összpontosittatik, mindaddig nincs joga Oroszországnak Ausztria-Magyarország és Németország békeszeretetét kétkedőleg fogadni, ha majd az államok is elővigyázati intézkedéseket tennének.

A »Novoje Vremja« párisi jelentése szerint Oroszország részéről a támadó fellépésre okvetetlenül szükséges lesz, ha Ausztria-Magyarország a Fekete-tengert politikai és hadi szempontból fenyegetné. Addig Oroszország tartózkodó magatartást követ s szövetségesekre nem számithat. Valószinü, hogy Franczia ország a harcztéren megjelenik, mint szövetségtárs; a békében azonban minden tüntetés Oroszország mellett haszontalan és felesleges volna. Az angliával való szövetség mint egyes orosz államférfiak állitják, előnyös lenne, de szemben találván az angol társadalom bizalmatlanságát, Oroszország egyedül áll s csak saját érdekeit kell védelmezni.

LEGUJABB POSTA.

— **A czári udvar és az osztrák-magyar nagykövet.** Pétervárról a „Pol. Corr.“ utján a következő érdekes táviratot közölhetjük. A téli palotában tartott legutóbbi udvari bál alkalmával nagyon teltünt, hogy a czárné — ellenére a rendes szokásnak, mely szerint az első négyest a diplomacziai kar második doyenjéval, (ez esetben Sakir pasával) kellett volna táncolnia — Wolkenstein grófot, az osztrák-magyar nagykövet szólitotta fel. E körülményben mindenki különös figyelem jelét látta. — Az orosz császári pár hagyományos három körsétája alkalmával a czár először a czárnét, másodszor Wolkenstein grófnőt s harmadszor lady Morriert vezette karján. A soupernál Sakir pasát a diszhelyre, a czárné jobb oldalára ültették s a leghizelgőbb módon adták tudtára, hogy e szokás fentebb emlitett megváltoztatását sem ő, sem az az ország, a melyet képvisel, nem vehetik sértésnek. — A „N. W. A.“ távirati jelentése szerint ugyane bálon az is nagy feltünést keltett, hogy a czár a polonaiset az osztrák-magyar nagykövet hitvesével nyitotta meg.

TÁVIRAT.

— A képviselőházból. —

Budapest, febr. 1. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén a Németországgal kötött kereskedelmi szerződés változatlanul elfogadtatván, folytattatott a kereskedelmi tárcza tárgyalása. Végül Szentiványi interpellált a marosszéki havasok ügyében, melyre Orczy miniszter azonnal válaszolt.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

(Megjelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr
Fél évre	6 „ — „
Negyed évre	3 „ — „
Egy hóra	1 „ — „

Vidékre postán küldve:

Egy évre	14 frt — kr
Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ 50 „
Egy hóra	1 „ 20 „

Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési dijakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicziójat fennakadás nélkül teljesithessük.

Könyvárusi uton történő előfizetéseket csak százalék-levonás nélkül fogadunk el.

Az „Aradi Közlöny“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPTAR.

Február 2 Csütörtök. Röm. kath. naptár: Gyertya sz. B. A. Prot. naptár: Gy. sz. B. A. Görög kr. sz naptár (január 21.) Maximus. Nap kél 7 óra 29 perczkor. Nap nyugszik 4 óra 59 perczkor.

Február 2. Az aradi könyvnyomdászok egyleténck bálja (iparosház)

Február 2. A vörös-kereszt egylet aradi választmányának közgyülése d. e. 11 órakor. (Eötvös-utcza 4. szám.)

Február 2. Az aradi polpári jótékony nőegylet közgyülése, délelőtt 10 órakor.

Február 2. Aradi közuti vaspálya és tégl gyár részvénytársaság közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 3. „Az aradmegyei hitelszövetkezet“ közgyülése (Megyeház.)

Február 4. Az aradi koresolyázó-egylet zártkörü táncestélye („Fehér Kereszt“).

Február 4 Az aradi áll. tanitóképezde növendékeinek batyubálja. (Iparos-ház.)

Február 4. A világosi önkéntes tüzoltó-egylet zártkörü táncestélye.

Február 4. A kisjenői kaszinó táncestélye a nagyvendéglőben

Február 5. A nagy-zerándi iskolásgyermekek felsegélyezésére zártkörü táncestély.

Február 5. Az „Aradi polgári takarékpénztár“ alakuló közgyülése délelőtt 10 órakor (iparosház.)

Február 5. Az aradi munkás betegsegélyző-egylet táncvigalma. („Fehér kereszt.“)

Február 5. Az aradi első takarékpénztár közgyülése délelőtt 10½ órakor.

Február 11. Az aradi Lloydtársulat zártkörü táncvigalma.

Február 11. Az aradi ipartestület bálja. (Iparosház.)

Február 11. Az aradi községi tanitók estélye a Krispin-teremben.

Február 12. Az aradi hadászok és népfelkelők betegsegélyző és temetkezési egyletének bálja a „Fehér Kereszt“ nagytermében.

Február 12. A galsai gránitkőbánya részvénytársaság közgyülése Aradon, a lóvaspálya irodahelyiségében, délelőtt 10 órakor.

Február 25. Román-bál Aradon („Fehér Kereszt.“

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Február 1-től kezdve uj előfizetést nyitunk lapunkra. Az előfizetési feltételek a lap homlokán olvashatók.**

Vidéki t. előfizetőinket kérjük az előfizetési dij mielőbbi beküldésére, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

— **Az „Aradi Közlöny“** legközelebbi száma szombaton jelenik meg. E kivételt egy esztendőben egyszer, a szedő-személyzet kedvéért tesszük s éppen a mai napot azért választottuk e kivételidejéül, mert ma van a nyomdászbál és méltányosnak találtuk azt a felfogást, hogy a mikor az összes aradi nyomdászok farsangolnak, onnan nem hiányozhat az »Aradi Közlöny« szedő-személyzete sem. Lapunk mai száma különben dus mellékletben kárpótolja olvasóinkat.

— **A mai ülések.** Ma is több egylet és társulat ülésezik. Délelőtt 10 órakor a közuti vasuttársulat tartja közgyülését, 11 órakor a vöröskereszt-egylet aradi választmánya és ugyancsak délelőtt 10 órakor ülésezik a városházán a polgári jótékony egylet is.

— **Az aradi polgári jótékonyegylet** ma délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyülését a városház emeleti kistermében. E közgyülésre felhivjuk a tagok figyelmét, hogy mentől nagyobb számban jelenjenek meg, miután e közgyülés fogja három évre a tisztikart és 30 tagu választmányt választani.

— **Ujonczfelülvizsgálat** lesz folyó hó 4-én délelőtt 9 órakor a megyeházán a rendes felülvizsgáló bizottság előtt.

— **Február 8.** Aradon az 1849. február 8-iki utczai harczban elesett honvédek gyászos emlékünnepélyének rendezésére vonatkozólag a honvéd-egylet a „Kossuth-asztaltársaság“-gal közösen abban állapodott meg, hogy az összes aradi egyletek és asztaltársaságok kéressenek fel az ünnepélyen való részvételre. Az utczai harczban elesett honvédek siremlékéhez a kivonulás tömegesen a minoriták templomában tartandó rekviem után lesz, hol beszédek fognak tartatni. Csutak Károly temetés-rendező intézettulajdonos pedig azon hazafias ajánlatot tette az ünnepély-rendező bizottságnak, hogy a minoriták templomában a katafalkot felállitja és a padokat fekete posztóval minden dij nélkül bevonni fogja.

— **Az aradi szinügyi bizottság** tegnap délután fél 5 órakor ülést tartott a városháza tanácstermében. Fábián László főispán elnöklete alatt jelen voltak: Salacz Gyula polgármester, Schuszter Illés, Sontagh Gyula, Kövér, Gábor, Hász Sándor, Szalay Antal, Varjassy Lajos, Müller Károly, Institorisz Kálmán és Mülek Lajos dr. A bizottság Salacz polgármester előterjesztésére jóváhagyta a tisztiügyészség által benyujtott szerződést a szinház bérlete iránt, melyet Mosonyi már aláirt. A bizottság elhatározta még, hogy a közgyülést felhivja, hogy a szerződésben megállapitott szinházi birósághoz két tagot válaszszon. — Rendes tudósitónk e sorainhoz csupán azon megjegyzést tesszük, hogy Mosonyinak az aradi szezonra még nincs koncesszió ja. Hogy pedig a jövőre nézve Mosonyinak milyen kilátásai lehetnek, erre vonatkozólag itt adjuk az országos szinész-egyesület hivatalos orgánumának, a „Szinészek Lapjá“-nak a leirását arról a jelenetről, mikor az orsz. szinészkongresszuson az ő diszkvalifikálása történt. A „Szinészek Lapja“ igy ir:

„**Elnök**: Ami Andorfy Péternek Mosonyi Károly ügyében tett kérdését illeti, Mosonyitól bevonatott a koncesszió. S ha három város bizná is rá az igazgatást, az el nem foglalhatja máskép, mint hogy ha koncessziót kap; melynek véleményezése szigoru feltételekkel jár. Felolvastatván az ig. tanácsnak határozata, melyben tekintettel arra, hogy illetőnek ez idő szerint szini kellékei nincsenek, tőle a **koncesszió bevonatik**, a pozsony-temesvári szintársulatnak konzorcziummá alakulása helyben hagyatik s Follinus Aurél müvezető részére **az igazgatói engedély véleményeztetik**, azt hiszi, hogy ezen határozattal, mely Arad városával is közölhető, meg van adva a válasz az interpellácziára. (Helyeslések, ellenmondások.)

Gyöngyi Izsó és többen heves kifakadásokkal élnek Mosonyi ellen, kit, szerintük, az iroda-igazgató protegál, mire ez reflektálva a pozsony-budai, majd a temesvári esetre, hangsulyozza, hogy mindenütt az történt, a mit a társulat maga kivánt s hogy a tanács kérelmük figyelembevételével határozott. Felemliti továbbá, hogy őt elhatározásánál nem a rokon- vagy ellenszerv vezérli, hanem a méltányosság, az igazság érzete s midőn egy ember multja, jelene és jövője felett kell dönteni, nem szenvedélyeskedik, hanem higgadtan itél s nem odadobott vádakat, hanem beigazolt tényeket kiván. Hangsulyozza, hogy szerinte a pozsony-buda-temesvári eseteknél hol a társulat érdeke tartatott szem előtt, Mosonyi, ki mindig elsőrendü szintársulatot tartott, nem hibás. Felhozza továbbá, hogy, nem ő protegálta Mosonyit, hanem Temesvár városa, mely mellette állást foglalt s koncesszióját, s a társulat, mely ősszel visszahelyezését kérte.

Ditrói Mór: Miután Mosonyi ujra szervezkedni kezd, az igazgató-tanács tartsa szükségesnek a mai közgyülés határozatából figyelmeztetni Arad érdemes tanácsát arra, hogy ha **bárminemü összeköttetésbe kezd illetővel, saját felelősségére teszi.**

Elnök elmondja, hogy ő Mosonyi koncesszió jának megadását őszszel is **ellenezte s jövőben is ellenezni fogja.** Azt azonban, hogy kinek adassék koncesszió, itt tárgyalni nem lehet, mert a véleményezés a tanács joga.

Hosszas, heves vita után felszólalt interpelláló:

Andorfy Péter: Az elnök ur nyilatkozatával meg vagyok elégedve és kérem, méltóztassek azt a közgyülés tudomásul venni; de egyszersmind arra kérem a t. kormánytanácsot, hogy méltóztassék Arad városat ezen dolog tekintetében a közgyülés hangulatáról a legsürgősebben értesiteni s a dolgot a hivatalos lapban is közzé tenni.

Tudomásul vétetik.“

— **Érdekes sajtóperre** van kilátása az aradi esküdtszéknek. — Mint értesülünk, Doda Traján román nemzetiségü képviselő ellen az aradi kir. ügyészség sajtópert indit a képviselőválasztások alkalmával történt lázitó beszédei és czikkei alapján. A sajtóper megindítására a kormány adta meg a felhatalmazást az aradi kir. ügyészségnek.

— **A megyei közkórház** januári havi betegforgalmáról a következő adatok tanuskodnak. A mult hóról maradt 162 beteg, e hóban ápolásra felvetetett 257, ezek közül elbocsajtatott gyógyulva 160, javulva 19, gyógyulatlan 2, meghalt 17, ápolás alatt maradt 209 beteg. Ápolási napok száma 5180.

— **Eskületétel.** Zacharias István dr. az ujonnan kinevezett ternovai járási főorvos tegnap délelőtt tette le a hivatalos esküt Ormós Péter alispán előtt, s ezután állását haladéktalanul elfoglalja.

— **A tanitói nyugdijügyi vegyesbizottságba** B.-Gyulán a legutóbbi közgyülésen a közigazgatási bizottság részéről Ladics György és Keller Imre választattak meg.

— **Nyilvános számadás** az aradvármegyei tiszti nyugdijalap javára 1888. évi január hó 21-én rendezett táncvigalom bevételei és kiadásai felől. 1. Előzetesen és az estély alkalmával helyben elárusitott belépti jegyekért befolyt 455 frt. 2. A járási főszolgabiró urak által eladott belépti jegyekből 694 frt. 3. Helybeli és vidéki felülfizetők és adományok czimén 492 frt 45 kr. A bevételek főösszege 1641 forint 45 krajczár. Leszámolva az okmányolt kiadásokat 345 forint 96 krajczár. Mutatkozik tiszta jövedelem 1295 frt 49 kr. A midőn ezen szép eredményt, a felülfizetők, illetve kegyes adományozók névsorával közölnénk: egyidejüleg kellemes kötelességünknek tekintjük a tánczvigalom erkölcsi és anyagi sikerének, s ez által egyszersmind a vármegye jövőjére kiható üdvös alap gyarapitásának előmozditása körül, az estélyen való személyes megjelenés vagy belépti jegyek megvásárlása és felülfizetések utján közreműködött urhölgyek és uraknak általjában legőszintébb köszönetünket nyilvánitani. Arad, 1888. évi január hó 31-én. Ormós, bálbizottsági elnök. Dániel László, bálbizottsági pénztárnok. Krivány János bálbizottsági ellenőr.

A felülfizetők névsora: 100 forinttal: Gróf Wenckheim Frigyes, 25 forinttal: Sulkovszky Ida herczegnő és Pohl Károly; 20 forinttal: özv. Purgly Jánosné és báró Bánhidy Antalné, 11 frt 45 krral: Réthy Lipót és fia, 10 frttal: Bohus Zsigmond, az „Első magyar általános biztositó társaság“ aradi ügynöksége, Hirschmann Simon, a „Magyar franczia“ biztositó társulat aradi ügynöksége, Metianu János, Neumann Dániel, Kinczig János, Konopy Kálmán, Vásárhelyi László, Báró Simonyi Lajosné, báró Bánhidy Albert, 8 frttal: Purgly János és Boros Béni, 7 frttal: Fabián László 5 frttal: Gróf Almásy Dénes ifj. Andrényi Károly, Hirschmann József, Friedmann testvérek, Heinrich Sándor, Dániel Gergely, a „bécsi biztositó társulat“ aradi ügynöksége, Steinitzer J. Pál, Konopy Sándor. ifj. Dániel Pál, Urbán Iván, Végh Aurél, Jakabfy Zoltan, Kaufmann Ignácz (Pankota), dr. Falk Miksa, Friebeisz Miklós, 3 frttal: Weidenfeld Bernát, gróf Csáky Tivadar, Kabdebo Kálmánné, Atzél Péter, Lőcs Rezső, Pekár Károly, Kolacsek Károly, Nachtnébel Ödön, Takácsy-Sándor dr., Neumann Adolf, Ottrubay Károly, Zaitsek Károly, Jakabffy Géza és Burdács Lajos, 2 forinttal: Pálfy Sándor, Paris Gábor, Feichtinger Miksa, Varjassy Arpád, Jakabfy Lajos, Kell Lipót dr, Fábián Lajos, Hendrey Pál, Venter Gerő, Ismeretlen, Névtelen, Czáran Tivadar, Ortutay Béla, Horváth Lipót (Világos). Hamzea Agoston Schäffer Lipót, Pápay Ödön, 1 frttal: Barth Lipótné és Jászay Pál. — Összesen 492 forint 45 kr.

— **A „Kölcsey-Egyesület“ választmánya** felhatalmazta Antolik Károly alelnökét, hogy a „Kölcsey-Egyesület“ részére egy nagyobb és czélszerübb lakást keressen a jelenleginél, s e végett tegye magát érintkezésbe Beros Benivel, az egyesült csanádi vasutak igazgatójával, hogy a vasuti társulat nem volna-e hajlandó a „Kölcsey-Egyesület“ részére az épülőben levő uj vasuti palotában egy két teremből álló lakást átengedni? A „Kölcsey-Egyesület“ választmánya igy mielőbb a tagok azon régi óhajának tenne eleget, hogy a tagoknak alkalma legyen hetenként többször az egyesületi helyiségben összejönni. A mi idővel a „Kölcsey-Egylet kaszinójá“-vá nőné ki magát.

— **Az aradi siketnéma iskola fentartására** következő adományok folytak ujabban be: Virágh Lajos főmérnök urtól 10 frt, Tóth Virágh Mihály urtól 5 frt, a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségétől 13 frt 40 kr., összesen 28 frt 40 kr. Pekár Károly üzletvezető ur ivén ezen 13 frt 40 krnyi összeghez járultak: Pekár Károly adománya 5 frt, K. . . . Agoston számosztályfőnök 1 frt, Korbuly József felügyelő 1 frt, Sziklay Arthur s. mérnök 50 kr. Winkler József mérnökgyakornok 50 kr. Deutsch Manó s. mérnök 50 kr. Polgár Jenő s. mérnök 50 kr. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. N. N. 30 kr. N. N. 30 kr. E. 20 kr. N. 20 kr. N. 20 kr. Novák 1 frt, Konrád 40 kr. Honheiser Adolf felügyelő 20 kr. Pansipp Miklós 50 kr. N. N. 20 kr. Bochdanovich Sándor 50 kr. Mely összeget mai napon az iskola pénztárába beutalványozván, fogadják a nemeslelkü adakozók e helyütt is köszönetemet. Aradon, 1888. január hó 25-én. Jánosy Demjén dr., minorita-rendfőnök, a felügyelő-bizottság tagja.

— **Védekezés az árviz ellen.** A fenyegető árvizzel szemben a városi hatóság erélyesen hozzá látott a védintézkedések foganatositásához. A gátak ujra bejárattak és tegnap vették át a csálai erdőben azt a 1400 rőzsekötéget, melyeket a gátak erősitése czéljából rendelt meg a tanács.

— **A Marosba bukott.** Czáp Dánielné 39 éves g. kel. föreszelőnő kedden délután 5 óra tájban a Winkler-gyár mellett a Maroshoz ment, hogy két kantáját telemerje. Merités közben szerencsétlenül megcsuszott és bebukott a folyóba. Az ár hirtelen elsodorta, szerencsére azonban több szoknya volt rajta és igy a felszinen uszott egész a Spitz-féle gyárig. Kiáltásair aegy Kurticsán György nevü ember segélyére sietett és kihuzta a vizből. Teste egészen meg volt dermedve a jeges viztől, ugy, hogy rögtön orvosi ápolás alá vétetett.

— **Arczképcsoportozat.** Az egyesült arad-csanádi vasutak mühely és vonatszemélyzete egy szép arczképcsoportozatban lefényképeztette magát Ravasz Imre jó nevü fényképészünknél. A fényképcsoportozattal meglepni szánd koznak az arad-csanádi vasutak egyik igazgatóját.

— **Nyilvános köszönet.** Az uj-szt-annai izr. imaház kisajátitása javára rendezett jótékonyczélu bál alkalmával felülfizettek: Hoffman Mór, Budapestről, 1 frt, Deucsman és Feldheim, Budapestről 6 frt, Mandl és Ufenheimer Budapestről. 2 frt, Beer és Rosenberg, Budapestről, 3 frt, Büchler és Lédig. Budapestről 3 frt, Bettelheim Vilmos Aradról 1 frt, Id. Kneffel Károly, Aradról. 2 frt, Ifj. Kneffel Károly, Aradról, 1 frt, Roth testverek Aradról, 1 frt, Sonnenfeld L. társa, Aradról, 1 frt, Schwarcz Simon Aradról 3 frt, Weisz Mark. Aradról 1 frt, May János Aradról, 1 frt, May Jakab Aradon, 1 frt, Goldfeld Ja-

Folytatás a mellékleten.

---

csinos asszony volt, ragyogott az egészségtől és kedélyességtől, egy halványkék selyem kosztüm, mely ugy állt, mintha reáöntötték volna, kalap, legyező, napernyő és harisnya ugyanazon szinben, elragadóan állt neki. Fénylő szemei azon győzelmes bizonyosságot fejezték ki, hogy el van telve annak tudatával, mikép a mai napon ő a legszebb a jelenlevő hölgyek között és valószinüleg igy is volt. En egyszerü indiai musselinruhában és fehér plüs kalapomban sem fényes toilettjával nem versenyezhettem, sem pedig halvány arczomat, sem mélyen fekvő szemeimet nem hasonlithattam az ő viruló arczbőréhez. Nem is voltam meglepetve, midőn két nőt igy hallottam megettem suttogni: „Ez az a szépség, a csinos miss Neville?“ A másik igenlőleg felelt. „Oh egek! ez minden inkább mint szép! Minő ostobák az emberek, hisz ez ugy néz ki, mint egy szellem.“

Meglehetős nehéz dolog volt, az én féltékenységemet felkölteni, mit mrs. St. Ubes legnagyobb bosszuságára tapasztalt; Percival őrnagy sokkal gyulékonyabb természetü volt, mint arról nem sokára meggyőződtem. A futtatások harmadik napját a „nagy nap“-nak hivják, mert a legjelentékenyebb és legérdekesebb versenyek e napon tartattak meg és nevezetesen a nagy hirnévre szert tett „arab Derby“ e napon futott. Mrs. Vane egy mélyebben fekvő, ülő sorba ment, hogy nehány barátját üdvözölje, sokan a promenadon gyültek össze theára vagy fogadások kötésére.

Én nem kivántam a theát; s nem kivántam sorsjegyet venni, annál kevésbé óhajtottam az Ehetaporeből jött Brown családdal beszélni; semmit sem akartam, csak egyedül maradni, és igy sarokülőmen egyedül ülve, szórakozottan és fáradtan tekintettem a tömegen végig. Vajjon honnan van az, hogy mindnyájan olyanok vagyunk, miképen ha tekintetünk ellentétes irányba van is terelve, mégis érezzük, ha valaki hosszan és áthatóan néz reánk? Mi alatt a messze távolban járt tekintetem: éreztem, hogy egy ily tekintet nyugszik rajtam, s félig megfordulva meglátam — Móriczot! Móricz, ki felettem állt a lépcsőn, komolyan és fürkészőleg vizsgált. Ugy ültem helyemen, mintha oda nőttem volna és a legnagyobb rémülettel bámultam reá mozdulatlanul a csodálkozástól. Valóban Móricz volt-e ez, vagy csak valaki a ki nagyon hasonlitott hozzá? Tökéletes jockey kostümben volt, narancssziné sapkával, világosszürke felső kabátban, mely elől nyitva állt és lovagló nadrágot, magasszáru csizmákat és egy kék selyem jackettet engedett látni; kezében nehéz lovagló ostort tartott. Természetesen Móricz volt; ki lehetne más? kérdé egészséges érzékem. Mint rendesen, most is sötétveres lettem és merészkedtem egy rövid, engesztelő hajlongást tenni, melyet ő jockey sapkájának megemelésével, formális üdvözléssel viszonzott. Sokkal komolyabban nézett ki mint rendesen, de nem annyira megváltozva és megfogyva, mint velem elhitették. Miután kölcsönösen felismertük egymást, tekintete hirtelen mrs. St. Ubesre és gavallérjára esett. Bizonyos nemü meglepetés, kinos meglepetés futotta át vonásait, felig kérdőleg, félig megvetőleg fixirozta őt — határozott utálattal — és ezután tekintetét ismét rajtam nyugtatta. Ugy tünt fel nekem, hogy mint egy biró, mint egy boszut álló sorsküldötte áll itt fenn — midőn tiszta hamisitatlan részvét kifejezésével fordult el tőlem és a lépcsőkön lesietett.

Részvét Móricztól! Ez kemény büntetés volt; az utolsó keserü csepp taláradó fájdalmamnak.

Alig volt időm magam kissé összeszedni és a viszontlátás tényét tisztán átlátni, midőn mrs. Vane és az egész társaság a következő futtatás által izgatva, helyükre tértek. Mrs. Vanen különös megindultság látszott, s midőn helyére csuszott, lélegzetvétel nélkül sugta a fülembe:

„Találd ki, kit láttam és kivel beszéltem?“

„Tudom kivel“, válaszolám, annélkül, hogy felnéztem volna reá.

„Csak nem jött fel hozzád, köszönni?“

„Nem, nem, csak a lépcsőn állt és letekintett.“

„Ah, ugy! Nos én a lépcsőn hirtelen előtte álltam. Eletemben még sohasem voltam igy meglepetve; elbeszélte, hogy ő és Ross tábornok tegnap este jöttek meg és kint aludtak az ágyutelepnél.

(Folytatása következik.)

kab, Aradról. 1 frt, Schwarcz Adám Aradról, 1 frt, Bőhm Géza, Aradról, 1 frt, Bing Vilmos, Aradról, 1 frt; Marx és Fehér. 1 ft Marx Adolf Aradról, 1 frt, Weisz Mor,Aradról, 1 frt Pick Testvérek, Aradról, 1 frt, Sonnenfeld és Schwarcz Aradról 1 frt. Goldschmied Mihaly, Aradról, 2 frt, Donát Simon, Aradról, 1 frt. Sándor Jakab, Aradról, 3 frt, Kell dr., Aradról 4 frt, Werner Czeczilia gyüjtőivén Aradról 6 forint. Wittmann Károly. Arad 1 frt, Preisach Vilmos Arad 1 frt, Messer Illés Kisjenő 1 frt, Beles Agoston Simánd 1 frt, Werner Károly Simánd 5 frt, Dr. Lőőv Simánd 1 frt, Bender Jakab F.-Varsánd 1 frt, Ungár Mór Béél 2 frt, Kaufman Adolf Pankota 5 frt, Lilienberg Sándor Pankota 3 frt, Weisz Sándor Pankota 1 frt, Róth Sámuel Pankota 1 frt, Glück József Pankota 1 frt, Werner Imre Pankota 7 frt Werner Miksa Pankota 1 frt, Adler Ignácz Világos 1 frt, Weidenfeld Bernát Világos 3 frt, Abeles Jónás Világos 1 frt, Glück Abrahám Világos 1 frt, Goldstein Samu Világos 1 frt, Spitzer Mark Kerek 1 frt. Ungár Sámuel Bokszeg 2 frt, Singer Adolf Szőllős 3 frt, Schwarcz Márk, Draucz 3 frt, Kohn Mór Silingyia 3 frt, Hauser Dávid Moroda 1 frt, Lőwy Márk Apatelek 3 frt. Blau Dávid Borosjenő 1 frt, Brasch József Borossebes 1 frt, Berger N. Sikula 1 frt, Singer József Csintye 1 frt, Kestenbaum Armin F.-Varsánd 1 frt, Fülöp Testvérek Elek 3 frt. Kohn Sándor Székudvar 1 frt, Werner Simon Körösladány 2 frt. Kaufmann és Fehér Gyorok 2 frt, Rozenberg Samu Gyorok 1 frt, Sáfrán Lipót Gyorok 1 frt, id. Kaufmann Gyorok 1 frt, Lefkovicz Adolf Gyorok 1 frt, Kaufman Mari Gyorok 1 frt, Kohn H. és fiai Ménes 2 frt. Kohn N. Temesvár 1 frt. Szécsényi A. Borossebes 3 frt, Nasch Illés Agris 1 frt, Schaur Gáspár Agris 1 frt, Weisz Ignácz Agris 1 frt, A. H. Tachauer Pankota 1 frt, Feletár Béla Uj-Szt.-Anna 3 frt, Nozdrovoczky Johanna Uj-Szt.-Anna 1 frt, Nozdroviczky Janka Uj-Szt.-Anna 1 frt, Zorád Ferencz Uj-Szt.-Anna 2 frt, ifj. Kreitler Ferencz Uj-Szt.-Anna 1 frt, Holstein Simon Uj-Szt.-Anna 2 frt. Böhm Mór Uj-Szt.-Anna 2 frt, Neupaur Antal Uj-Szt.-Anna 1 frt, Weger Alajos Uj-Szt.-Anna 2 frt, Klein Sámuel Uj-Szt.-Anna 1 frt, ifj. Werner Adolf Uj-Szt.-Anna 1 frt, id. Werner Adolf Uj-Szt.-Anna 2 frt, Werner Dóra Uj-Szt.-Anna 2 frt. Lövenstein Janka, Lövenstein Regina és Werner Dóra kisasszonyok szives fáradozásuk eredménye 19 frt 36 kr., mely szives felülfizetésért leghálásabb köszönetét nyilvánitja a rendezőség nevében Holstein Simon pénztárnok.

— **Miért késnek a tüzeseteknél a tüzoltó**. Aradon az a rosz szokás divik, hogy a város a tüzoltó-egylet rendelkezésére bocsátott négy lovát, melyek a tüzesetek alkalmával a fecskendő gyors szállitására lennének hivatottak, naponta egyéb városi fuvarozások teljesitésére is felhasználja, s midőn a tüzet jelzik, hiába vannak a régi városházán egybegyülve az önkéntes tüzoltók, lovak hiányoznak. — Mint értesülünk — a tüzoltók közgyülésén ez az ügy is napirendre fog kerülni és felkérni akarják a városi hatóságot, hogy a tüzoltó laktanyán legalább is két lovat mindig rendelkezésére bocsásson az önkéntes tüzoltó-egyleteknek.

— **Kikeresztelkedett zsidólány**. Schwarcz Regina aradi zsidólány tegnap délelőtt 10 órakor tért át a reformatus hitre. A templomban a szertartást Csécsi Imre segédlelkész végezte. A kikeresztelkedett szép zsidólány az „Irén“ nevet választotta, keresztszülei pedig Fábiàn László főispán és neje voltak.

— **Életrevaló eszme**. A szentleányfalvi és fakerti polgárság között azon életre való eszme kezd magának hiveket toborzani, hogy a két testvér község egy közös tüzoltó-egyletet alakitson, mely hivatva legyen a két szomszéd község felett őrködni. Az eszme annyival is inkább keresztülvihető, mivel Szent-Leányfalván már alakult egy ideiglenes tüzoltó-egylet, melynek számos derék tagja van és a két község oly közeli szomszéd egymáshoz, hogy jóforman egy puskalövésnyi távolság választja el őket. A két község e végett mielőbb egy közös értekezletet szándékozik tartani, melyre Ternajgo Caesar központi választmányi tagot is meghivják, a ki a tüzoltó-egyletek megalakitása és felszerelése körül bő tapasztalatokkal rendelkezik.

— **Az „aradi árvaház-alap“** javára folyó évi január hóban pereely-gyüjtésben befolyt 26 frt 82 kr, $^1/_3$-rész jutalék a gyüjtőnek 8 frt 94 krajczár, tiszta bevétel o. é. 17 frt 88 kr. Arad, 1888. február 1-én. Kneftel Károly, biz. pénztárnok.

— **Uj tüzoltó-laktanya Aradon**. Az aradi önkéntes tüzoltó-egyletek kebelében mozgalom indult meg, hogy a tüzoltó-egyletek évi közgyülése alkalmával egy kész inditvány tétessék a végett, hogy Arad város képviselőtestülete és tanácsa kéressék fel átiratban, hogy az aradi önkéntes tüzoltó-egyletek részére egy külön laktanyát és a szükséges melléképületeket, ugymint szineket és maszházat épittessen, mert a jelenlegi épületben elhelyezett tüzoltó szerelvények és kocsik teljesen ki vannak téve az idő viszontagságának. A régi városház, épületében ott a hol a tüzoltó kocsik vannak elhelyezve, esős időben akár csak a szabad ég alatt lennének, ugy csorog azokra olvadt hó és eső viz, s igy a város közönségének ezerekbe került tüzoltó szerelvényeiben rengeteg sok kár történik.

— **Meghivó**. Az országos torna-ünnepélyt rendező albizottság folyó hó 2-án délelőtt 11 órakor a szokott helyen ülést tart, melyre a bizottság t. cz. tagjai ezennel meghivatnak. Kelt Aradon, 1888. évi február hó 2-án. Dr. Sallai Béla, a bizottság elnöke.

— **A békés-gyulai ipartanács tagjai**. Békés-Gyulán a törvényhatósági ipartanácsba rendes tagokul ifj. Kohlmann Ferencz és ifj. Mogyoróssy János, póttagokul Grok Márton és Gerebenics István választatott be.

— **Meghivás**. Az aradi I. Magyarnyelvterjesztő betegsegélyző és temetkezési egylet választmánya f. évi február hó 2-án d. u. 2 órakor az ujvárosház földszinti kistermében rendes havi ülést tart, melyre az egyleti tisztviselők s választmányi tag urak tisztelettel meghivatnak Aradon. 1888. február hó 1-én Hegedüs Károly, alelnök. Puskás Lajos titkár.

— **Kitiltott hirlap**. A Belgrádban megjelenő „Velika Srbija“ czimü hirlaptól a postai szallitás kedvezménye a magyar korona országainak egész területére nezve megvonatott.

— **Tüzoltók kérése**. Az aradi önkéntes (uj) tüzoltó-egylet legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy átiratilag felkéri a városi tanacsot, hogy a jelenleg javitás alatt álló városi fecskendőket festesse be, mivel az a netaláni esős időben és használatlan, igen könnyen rozsdát kaphat.

— **Helyreigazitás**. Az aradi iparos-ifjak önképző- és betegsegélyző-egylete által 1888. január 22-én tartott zártkörü táneczvigalomróli kimutatásban tévedésből ki lett hagyva a felülfizetők nevsorából N. N. 2 frt és idősb Müller József 2 frtal, a miert fogadják a t. felulfizetők az egylet köszönetet.

— **Eljegyzés**. Grieshuber Manó kovaszinczi kereskedő a napokban tartotta eljegyzését Nagy-Köveresen Schlesinger Katicza kisasszonynyal.

— **Gazdátlan agár**. Egy tarka agár találtatott és helyeztetett el a rendőrségnél; igazolt télajdonosa átveheti.

— **Iparügyek**. Iparigazolványt nyertek legujabban, Aradon: Fixler Mayer olajfestmény képkereskedésre. Schnitzer Samuel kávéházi iparra, Aradmegyében: Kis-Peregen Lieber és Dávid vegyeskereskedésre; Petrisen Farkas Jósziv kovácsiparra; Békésmegyében: Gyomán: Lehoczky József baromfitojás- és egyéb élelmi szerekkel való kereskedésre. Mező-Berényben Földesi István vegyeskereskedésre, Körös-Ladányon: Ferencsik Károly épitési engedélyhez nem kötött munkálatok végzésére; Hunyadmegyében: Dobrán Grosz Jakab mészárosiparra.

A farsang.

A kereskedő ifjak bálja.

— február 1.

Szép és nagy báli közönség gyült egybe ma este a „Fehér Kereszt“ nagytermében és a kereskedő ifjak bálja teljesen elerte, a mint hogy meg is erdemelte a várt és remélt sikert.

Az udvarias rendezők, kik izléses jelvényekkel voltak feldiszitve, igazán pompás kiállitásu táneczrendekkel fogadták a hölgyeket kik kevéssel $^1/_2$ 10 után már a legjobb hangulatban járták a csárdást.

Es ez a hangulat igy maradt mindvégig a Nagy Józsi kitünő notái mellett, folyt a tánez kedvvel hévvel egész a pirkadó hajnalig, és a közönség, a milyen kedvben volt, szinte szidta a tolakodó reggelt.

Az első négyest 70 pár tánczolta.

A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Leányok: Czanyuga Emma, Singer Róza, Ring Aranka, Wieden Róza, Helyi Gizella, Reck nővérek, Reisz Jenny, Scherhag nővérek, Faix Annuska, Szalay Janka, Müller nővérek, Dusek Etelka, Rózsa Ilka, Stoll Paula, Heidenrich Dora, Rügner nővérek, Draskovits Vidorka, Wanischek nővérek, Széll Fanni, Balogh Emma, Fischy Lujza, Rosenzweig Irma (Budapestről), Hacker Gizella (Szegedről), Zach Hermina (Lipparól,) Klein Regina (Némethság.)

Asszonyok: Leudvai Sándorné, Dratsay Lajosné, Czanyugáné, Hoffmanné, Németh Janosné, Rothné, Kilényiné, Falkensteinné, Dusekné, Ringné, Szellné, Szalay Manóné, Scherhagné, Dörréné. Schönfeldné, Roth Albertné, Stoll Károlyné, Müller Józsefné, Rödigerné, Fischy Ferenczné, Reich Béláné, Petrovszkyné, Weinberger Jánosné, Singerné, Porczán Lajosné, Hob Kezsőné, Maistrovits Jánosné.

E névsor azonban nem egészen teljes, a minthogy a zsufolt teremben összeállitani csaknem lehetetlen volt.

— **Nyomdászok bálja**. Az aradi nyomdász-egylet tánczestélye holnap, csütörtökön este megy végbe az iparosház termében. A mulatság sikere biztositva van, a mint azt a rendezőség buzgó fáradozása meg is érdemli. Kedves, jókedvü társaság szokott itt együtt mulatni kedélyesen és fesztelenül egész a hajnali órákig. Igy volt ez eddig és igy lesz most is. A mulatságot a legmelegebben ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Tánczestély Uj-Szent Annán**. Az ujszent-annai izraelita imaház kisajátitására rendezett zártkörü tánczestély — mint lapunkat értesitik — kitünően sikerült és vig hangulatban kivilágos kivirradtig tartott. A tánczestélyen jelen volt szép női hölgykoszoru névsora a következő: Asszonyok: Holdsteinné, dr. Brückné, Wernerné, Kinczigné, Lövensteinné, Klein Sámuelné, Janszkyné, Strausznė, Pénzesné, Deutschné, Böhm Gézáné, Donátné, Schwitzerné Aradról. Benderné, F.-Varsándról, Kesztenbaumné F.-Varsándról, Hamburgerné Zarándról. Schwarczné A.-Szent-Mártonról, Spitzer Márkné Kerekről, Werner Simonné Magyarátról, Werner Imréné Pankotáról és Böhm Mórné. Leányok: Brück nővérek, Werner Dora, Kintzig Anna, Löwenstein Janka és Regina, Meisl Róza, Janszky nővérek, Stern Fáni, Vertán Margit, Werner Irma Magyarádról, Kohn nővérek Aradról, Löwenstein nővérek Aradról, Meszer Róza Simándról, Merkler Riza Kurticsról, Ungár Lina Bokszegről, Hamburger Zseni Zarándról, Holdstein Nanette Aradról.

Hazánk és a főváros.

— **Az Eötvös-Vadnay ügy**. A párbajbiróság, mely az Eötvös Károly és Vadnay Andor közt felmerült ügyben a Somssich Pál elnöklete alatt itélt, nem talalta helyét a lovagias elégtétel adásának, kimondta, hogy a törvényszek előtt történtek feszegetésébe nem bocsátkozva, egész általánosságban kijelenti véleményét, illetőleg kimondja határozatát, hogy az ügyvéd azért, a mit mint ilyen a biróság előtt tett vagy mondott, magán elégtételt adni nem tartozik. Eötvös Károly e határozat tudomásul vétele után levelet irt egyik megbizottjának, Pázmándy Dénesnek Vadnay Andorral való közlés végett s e levélben azt irja, hogy most, midőn semmi kényszer alatt sem áll; szivesen kijelenti, hogy az esküdtszék előtt tett nyilatkozata Vadnay Andor személyét nem érinti s csak kötelességének tett elgeet, mikor a feletől nyert informacziók alapján esetleg Vadnay Andorra sértő kifejezésekkel élt; felettébb sajnálja a félreértést és kijelenti, hogy legkevésbbé sem volt sértési szandéka. Az ügy azonban nem nyert ezzel elintézest. Vadnay Andornak, ki tartalékos hadnagy, ezredese, igy szólt volna: „Ön a front előtt többé megnem jelenhet, mert vagy sikkasztott, vagy gyáva.“ Ennek következtében Vadnay Andor nem elégedett meg az Eötvös Károly nyilatkozatával s két katonatiszt által sértő levelet küldött Eötvösnek. A két tiszt a képviselőházban kereste, de nem találta Eötvöst, ki a Fortunában tárgyaláson volt elfoglalva. A tisztek ott keresték fel s a tanuk szobájába hivatván őt ki, eljártak megbizatásukban. Erről a következő jegyzőkönyvet adtak át Vadnay Andornak. „Vadnay urnak, a 68. gyalogezred cs. kir. tart. tisztjének, helyben. Megbizásod folytán Eötvös Károly ur lakásán és irodájában ma reggel fél 10 órakor megjelenvén, hogy tőle a rajtad elkövetett sérelemért feltétlen elégtételt kérjünk mind a két helyen azt az értesitést nyertük, hogy Eötvös Károly ur egész esti 7 óráig csak a kir. törvényszék helyiségében, a Fortunában található. Az utóbbi helyen 11 órakor feltalálván őt, én, Brandtner Arnold cs. kir. főhadnagy, félre nem érthető nyomatékos hangon a következő szavakat intéztem hozzá: „Vadnay Andor cs. kir. tart. hadnagy ur ön által sértve érzi magát s mi, mint megbizottjai, az ő nevében feltétlen elégtételt kérünk. Egyszersmind előre is kijelentjük, hogy az esetben, ha felünknek feltétlen elégtételt nem adna, Vadnay Andor hadnagy ur önt gyávának, hazugnak, rágalmazónak nyilvánitja és megveti.“ Hasonló tartalmu leveledet neki kézbesitettem is. Eötvös Károly ur következő szavakkal válaszolt: „Én ezen kihivást határozottan visszautasitom. Különben, kérem, van e tudomásuk arról az uraknak, hogy a becsületbiróság.“ — Tovább nem engedtem beszélni, következőleg vágva szavába: „Kérem, mi mint Vadnay tiszttársunk megbizottai, nem magyarázatot, határozott feleletet kérünk.“ Ön kardosfalvi Kardos László cs. kir. hadnagy a 68. gyologezredből hozzátevém: „Ezek utolsó szavai? mire Eötvös; „Utolsó és végső szavam az, hogy visszautasitom ezen kihivást és jelentést fogok tenni az önök és a magam hatóságánál.“ Budapesten, 1888. január 31. déli 12 órakor. Kardosfalvi Kardos László cs. kir. hadnagy a 68. gyalogezredben. Brandtner Arnold, cs. kir. főhadnagy a 68. gyalogezredben.“

— **Rövid hirek**. Az orsovai határőrség jó fogást tett. Elcsipte a párisi 300 ezer frankos sikkasztót, a kinek leleplezését megkönnyité a nyomozó levél amaz adata, hogy bal lábán sántit. Épp a határon fogták el, a mint román földre akart lépni s utját Bukarestnek venni. Temesvárra vitték, onnan pedig csendőr-kisérettel Budapestre inditották. — A választási hires ménes, néhai báró Bánffy Adám tulajdona, feloszlik; 102 darab kitünő faju ló kerül eladásra. — A balázsfalvi románok mult szombaton, mikor az ottani magyarság bált rendezett, azzal tüntettek, hogy a szomszéd épületre kitüzték ama bizonyos román „nemzeti“ zászlót, melynek használatát törvény tiltja. — A „régi történet“ ismétlődött Ballavár vasmegyei mezővárosban: Koller Sándor fiatal ember és Szabó ottani birtokosnak leánya együtt végezték ki magokat, mert frigyöket a leány anyja ellenezte. — Holbákon, Fogarasmegyében, egy Popa Samuil nevü román személyében elfogták azt a gonosztevőt, ki Bukarestben nem rég az akkor emlitett borzalmas rablógyilkosságot elkövette.

SZINHÁZ.

— február 1.

— **„A bolondok grófja“** ma este került először szinre az aradi szinházban és részünkről a nagynevü szerző: Jókai érdekében végtelenül szerettük volna, hogy ez a premiére elmaradjon. A Jókai genialitásának extravagancziái bármenynyire originálisak s itt-ott sziporkázó szellemüek is e három felvonásos bohóságában, tulajdonképpeni hatásuk — a szereplők legnagyobb odaadása daczára — deprimáló volt s a közönség a legnagyobb csalódások közt volt szemtanuja e sajátságos experimentácziónak. Minket egyáltalán nem érhet vád, hogy nem vagyunk őszinte, lelkes nagyra becsülői s bizony magasztalói is a Jókai világra szóló tehetségének, de e pár megjegyzéssel tartoztunk éppen a magyar irodalom legnagyobb élő alakjának a nimbusza érdekében s nem találjuk helyén valónak a fővárosi sajtó azon magatartását, hogy szertelen egyéni tetszésével — mely a reklámig sülyedt, — vidékre hozatta e darabot és kellemetlen benyomásokat keltett a Jókai aradi tisztelőiben. Budapesten a Jókai személyes varázsa keltett furrorrét és tette a közönséget elnézővé, sőt udvariasan lelkesedővé. Ezt számba kellett volna venni, ezt konstatálni kellett volna szigoruan, hogy a Jókai szinpadi babérjai ne tétessenek ilyen kényes helyzetbe a vidéken. — A közönség alig mulatott egy-egy igazán Jókaira való geniális ötleten. A darab többi részeit némán s nekünk is rosszul eső bidegséggel fogadta. A szereplők közül S. Vadnay Vilma (Iringa) és Kiss Mihály (Koromfl.) tehetségük legjavát vitték akczióba, minden siker nélkül. A ház telve volt.

— **A „Vasember“-t**. Csiky Gergely szenzácziós sikert aratott tragédiáját Krecsányi igazgató már megszerezte az aradi szinház számára és az első előadás február 15-ikén lesz. A darab premiére-je elé — természetesen — nagy várakozással néznek ugy a szinházban, mint a közönség körében.

— **Havas Aranka** jutalomjátéka szombaton lesz. A jutalomjáték iránt már csak azért is igen nagy érdeklődés, mert ez alkalommal kerül szinre Murai Károly irótársunk szellemes, egyfelvonásos vigjátéka, a „Virágfakadás“, mely annak idején nagy tetszést aratott a budapesti nemzeti szinházban és azóta folyton müsoron van. A „Virágfakadás“-t vidéken még nem adták s a kedves aprósagban Havas Aranka, Siposné és Szabó játsznak. Erdekes lesz ez estén a kis Kreesányi Vera szereplése, ki egy nagyobb gyermek-szerepben lép fel s bizonyára feltünést fog kelteni. A másik darab, mely ez estén szinre kerül az ismert franczia vigjáték: „Richelieu herczeg párbajai“ lesz.

— **Grigolatis Precziosa**, egy bájos megjelenésü erőmüvésznő fog vasárnap, hétfőn és kedden az aradi szinházban fellépni. A kérdéses estéken az akkorra kitüzött darabok után lesznek a mutatványok, s mintegy 20 perczet vesznek igénybe egy egy este. Grigolatis Precziosa jelenleg a kolozsvári nemzeti szinházban nagy tetszés mellett tartja „repülő produkczióit,“ s eltekintve attól, hogy mi sem oda, sem az aradi szinházba valónak nem tartjuk az ilyfajta „müvészetet,“ szivesen elismerjük, hogy e mutatványok rendkivül érdekesek s előreláthatólag nagy közönséget fognak vonzani.

— **Prielle Kornélia** az aradi szinházban — végső megállapodások szerint, — február két utolsó és márczius két első napján fog vendégszerepelni. Az ekkor szinre kerülő darabok közt van az „A hol unatkoznak“ és „Lady Tartuffe“ is.

— **„Don Caesar“**, Dellinger operettejéből, erős próbák folynak az aradi szinházban. A darab nemsokára szinre kerül és pedig első előadásának tiszta jövedelmét Krecsányi igazgató a szinházi alap javára ajánlotta fel.

— **Hunyady Margit**, az aradi szinház kiváló drámai hősnője, ujabb egy évre szóló szerződést irt alá az aradi szinház jelenlegi igazgatójával. — Pár nap mulva különben közöljük a Kreesányi társulatának teljes névsorát, mely magában fogjalja a vidék legjobb erőinek szinét-javát, s nagyságára nézve pedig felülmulja a vidék összes társulatainak letszámát.

Irodalom és müvészet.

— **„Ünnepnapok.“** E czim alatt vettük a Kiss József következő előfizetési felhivását: „A költemények, melyeket „Ünnepnapok“ czim alatt sajtó alá adtam, ajtatosságnak, magába szállásnak s a hitben való megnyugvásnak vannak szentelve; nem világi hangok, de kisérletek az egyházi költészet terén, mely napjainkban kevés mivelőre talál. Azon felekezet oltárára teszem le e virágáldozatot, melyhez tartozom, nem mint papja, de mint egyik szerény tagja a gyülekezetnek, akinek adatott pengetni a „kinor“, a hárfa hurjait. Ima, zsoltár, ének, hymnus és óda váltakoznak a kötetben, melynek a minden költeszet végczélját képező aesthetikai hatáson kivül még az a magas rendeltetés is jutott, hogy első vigye be a magyar dal zengzetességét a zsinagoga szentélyébe, hogy a szószéken mindinkább meghonosodó magyar egyház: beszéd mellett helyet követeljen a magyar énekszónak is. Mert ha igaz az, hogy magasabbra ragadnak bennünket az áhitat szárnyai, amidőn anyanyelvünkön rebeghetjük el szivünk sóhaját, viszont anyanyelvünk is felmagasztosul és szentebbé lesz az által, hogy istenhez emeljük és azon imádkozunk. A multból meritettem e dalokat és a jövőnek adom át: annak a zsidó fiatalságnak, mely magyarul érez és gondolkozik. Legyen neki magyar imádsága is! Budapest, 1888. január végén. Kiss József. A kötet előfizetés utján háromféle kiadásban fog közrebocsáttatni! 1. Egyszerü kiadás finom velinpapiron csinos vászonkötésben. Ara 2 frt. 2. Amateur-kiadás legfinomabb karton-papiron, szines arabeszk-körzettel, stylszerü bőrkötésben. Ara 5 frt. 3. Ajándékkiadás, Whatman-féle kartonpapiron, szines arabeszk-körzettel, selyemkötésben. Ara 10 frt. — Ezen kiadás csak annyi példányban fog nyomatni, a hány megrendelés érkezik. Minden példány a megrendelő nevével fog ellátatni. Az „Unnepnapok“ kiváló mügonddal lesz kiállitva és husvétra megjelenik. Az előfizetések legkésőbb február végéig szerző nevére (Budapest, váczi körut 80). intézendők.“

És most álljon itt az „Ünnepnapok“-ból a szerző által rendelkezésünkre bocsátott következő mutatvány:

IMA.

Rapszolganépet vittél a pusztába,
Nyakas, hitetlen, léha tömeget,
S nevelted őket népirtó csatákra,
Hogy megvehessék igért földedet.
Elhullott mind, ki homlokán viselte
És lelkében a rabság bélyegét,
De támadt új sarj, a mely megismerve,
Hiredet egy világra vitte szét.

Muló dicsőség, nyári éjnek álma
Volt tüzhelyünk a Jordán mentiben,
Nemzeti létünk napjai számlálva,
Trón s hatalom odalett — de mi nem!
Az omladékok felcsapó lángjából,
Mely nyaldosá szentélyed ó-falát:
Egyet mentének meg a nagy pusztulásból,
Téged, uram! javaink legjavát!

S mikor a vihar szétszórt a világra
És lettünk a vadnál védtelenebb
És a hontalanság keserü átka
Bölcsőtől sirig ránk nehezedett;
Mikor rettegés volt az üzött álma
Véres, villámos hosszu éjszakán:
Akkor tüntél fel teljes gloriádba',
Meg akkor ismerénk csak igazán!

Hogy nagyságod nem oltárkövön épül
S nem templomok márványán az erőd,
O, hogy te nagy vagy minden jelkép nélkül,
S eltörpül tér, idő színed előtt!
Hogy mit népednek szántál örökségül,
Nem elmuló, veszendő földi kincs,
Nem láng, mely elhúny, nem jog, mely elévül:
De hűséged melynek határa nincs.

Leborulok im előtted a porba.
Fönségnek istene, te hű vezér!
Kinek nagyságán se folt, se csorba
S halandó mérték hozzád föl nem ér.
Vezess, vezérelj tovább is bennünket
A lét harczában, a mely végzetünk:
Mig szemeink bizva te rajtad csüggnek,
Egy világ üldhet — el nem veszhetünk!

CSARNOK.

Egy költő-király.

(Washington Irvingtől.)

— Az „Aradi Közlöny“ számára fordította: —

Müller Izidor dr.

Egy enyhe napsugaras reggel, május kedves havában kirándultam a windsori kastélyba. Büszke ódon épülete gazdag történeti és költői érdekkel bir, de a külseje is az ember képzeletében regényesebbnel regényesebb gondolatokat ébreszt. Alaktalan falait, vaskos tornyait korona módjára emeli magas begyorom csucsán, királyi zászlaját a felhőkben lobogtatja és urilag letekint a vidékre.

E reggel az idő oly kéjes tavaszi volt, hogy az ember lelkéből kicsalá rejtező gondolatait, szivét eltölté zenével és elábrándita, hogy költeményeket idézgetett és szépségről álmodozék. Atjárván a kastély pompás termeit és hosszu visszhangzó folyosóit, közömbösen haladtam el az ősi férfiak arczképeinek hosszu sora előtt, de huzamos ideig elálldogálva néztem nézve a szépségek arczmását, kik II. Károly vig udvarát ékesitették. És midőn ugy elbámultam rajtok, a mint szerelmes félig kibontott fürtökkel le v itak festve, szemükben szerelemmel, áldottam az ecsetet, mely által melengethettem magamat a szellem visszaverődött sugarain. Midőn átfutottam a „széles zöld udvarokat“, a napsütötte szürke falakkal, végig tekintvén a bársony pázsiton, lelkem felidézte a gyengéd, bátor, de szerencsétlen Surrey képét és elbeszélését, hogy kerülgette a helyeket ifju éreiben, midőn Geraldine kisasszonyba volt szerelmes:

Lánykája lakát folyton szembe tartva,
Gyakran sóhajtva mint szerelmesek.

E költői hangulatban felkerestem a kastély régi tömlöczét, a hol a skót király I. Jakab, a skót költők és történetirók büszkesége és örökös daltárgya, mint államfogoly töltötte el ifjusága számos évét. Ez egy rengeteg szürke torony, mely megdacolt az idő vasfogával és még mai napság is jó karban van. Halmon áll a kastély egyeb részei uralják, és hosszu lépcső vezet belsejébe. A fegyvertárban a gót-terem tömve mindenféle fajta és koru fegyverrel. A falon függő sulyos pánczélinget mutattak, mely a monda szerint I. Jakabé lett volna.

Innen uj lépcsőn elvezettek fonnyadt fényü teremsorozatba, melyek be voltak aggatva történeti multról szóló szőnyegekkel. Tömlöczéül szolgált és szenvedélyes ritka szerelme szinhelyéül; e szerelem történetébe fonta a költészet és képzelet varázsos szineit.

E szeretetreméltó, de szerencsétlen fejedelem egész története csoda, regényes. Atyja III. Robert zsenge 11 éves korában hazunnan elküldte a franczia udvarba, azon meghagyással, hogy a franczia kiraly szeme előtt nőjjön fel, messze a skót királyi házat környékező árulástól és veszélytől. Balsorsa akarta hogy utazása folytán az angolok kezébe kerüljön; és II. Henrik visszatartotta foglyul, noha fegyverszünet volt a két ház között.

Elfogatásának hire sok bubánat és baj kiséretében vészhozó volt atyjára. „A hir“, mint beszélik, épen vacsoránál érte és oly bánattal sujtotta, hogy csaknem kiadta a lelkét szolgálattevő apródja karjában. Ezután alvótermébe vitték, itt semmi ételt se vett magához, olyannyira, hogy három nap mulva éhen-szomjan bujában meghalt.

Jakabot tizennyolcz évnel tovább fogságban tartották; de ámbár meg volt fosztva személyes szabadságától, a rangját megillető tisztelettel bántak vele. Gondoskodtak róla, hogy a korheli hasznos ismeretek mindenik ágában alaposan kiképeztessék, és hogy elsajátithassa mind a szellemi, mind a testi jelességeket, melyek herczegi rangjával jártak. E tekintetben fogsága tán hasznára vált, minthogy kizárólag kiképzésére fordithatta idejét, magába szivhatta nyugodtan azt a tenger tudományt; ifjukori életének rajza, a mint a skót történetirók feljegyezték, rendkivül lebilincselő és inkább regényhős leirásához hasonlit, mintsem való történeti jellemhez. Nagyon jól értett, a mint beszélik, karddal bánni, a sorompókban küzdeni, birkózni, énekelni és tánczolni, igen jártas orvos volt, ügyesen játszott lanton és hárfán is, eligazodott a nyelvtan, a szónoklat és költészet müvészetében.

E férfias és finom jelességek egyesülésével, melyekkel mind a munkás, mind a magasabb körökben tündöklhetett volna, s melyek benne az élet örömeire a lehető legnagyobb kedvet kelthették, valóban keserü megpróbáltatás volt, a pezsgő lovagiasság ezen korában életének virágját fogságban eltölteni. Jó szerencséje volt mégis Jakabnak, hogy hatalmas költői képzelet ereje volt, és hogy a muzsa ihlete meg-meg látogatta szemen-szedett dalaival a fogságban. Némely elme feléesztődik és elfásul a személyes szabadság elvesztésével, más meg elbetegesedik és felizgul; csak a költő természete, nagy, gyöngéd és lendületes lesz elzárkozottságban. Lakomát csap saját gondolatainak mezén és fogoly madárként kiönti lelkét dalaiban.

Csakugyan a képzelet isteni adománya a dal, hogy elfojthatatlan, elzárhatatlan; midőn a való világ ki van rekesztve, magának uj világot teremthet és bövölő erővel földidézhet dicső alakokat, lényeket, ragyogó ábrándképeket. Benépesitheti a magányt és besugarazza a börtön homályát. Ilyen volt a fényes-pompás világ, mely Tassot körül vette iszonyatos tömlöczében, midőn „Jeruzsalem“-ének tündöklő jeleneteit költötte, es mi a „Király könyvé“-t, melyet Jakab windsori fogságában irt, a fogság bilincseiből és homályából kiszabadult létek uj gyönyörü kifakadásaihoz számithatjuk.

A költemény tárgya a költő szerelme Beaufort Janka kisasszony iránt: Somerset grófnak leánya, angol királyi vérből herczegasszony, a kibe fogsága folytán beleszeretett.

Mi a költeménynek különös becset ad az, hogy a királyi lantos érzelmeinek hű kifejezéseként tekinthető és átélt szerelmének, sorsának igaz története. Vajmi ritkán esik meg, hogy a fejedelem költő is és hogy a költő az életben fellép cselekvőleg. Kedvére való a közönséges ember büszkeségének, ha látja a királyt is kérni, könyörögni. A szellemi vetélkedés becsületes egyenlőségének bizonyitéka, mely a mesterkélt méltóság sallangjait leveti, egy szinvonalra szállitja le a kérőt emberfeleivel és rákényszeriti, hogy kitüntetésért csakis saját erejéhez folyamodjék.

Erdekes is eljutni a király szive történetéhez és az emberi természet őszinte érzelmeit meglesni a biborpalast alatt. De Jakab megtanult költőnek lenni, mielőtt király volt; a balsors iskolájában járt és saját gondolatainak társaságában növekedett fel. Fejedelmeknek ritkán van érkezésük szivükkel beszélgetni és lelküket költészetre olvasztani; és ha Jakab az udvar hizelgése, vigsága közepett serdül fel, minden valószinüséggel, sohase juthattunk volna oly költemény birtokába, mint a „Kirány könyve."

Különösen érdeklődtem a költemény azon részei iránt, melyek közvetetlen kifejezik aggódását állapotán, vagy melyek összefüggésben vannak toronybeli szobájával. Ekként személyes és helyi varázsuk van, és oly körülményes igazsággal vannak nyujtva, hogy az olvasót beleéltetik a király fogságába és merengéseinek társává szegődtetik.

Következőleg beszéli el lelke fáradságát és az eseményt, mely először birta költeménye megirására. Derült, holdvilágos éjjel virrasztott; a csillagok tüzként villogának az ég magas boltozatán és mint saját szavaival kifejezi: Cynthia mossa arany hajat a vizöntözőben." Nyugtalanul izgett-mozgott ágyában és könyvet vett elő, hogy elenyelegje az unalmas órákat. A választotta könyv Boethim. A bölcselet vigasztalása volt, korában igen népszerü munka, és melyet nagy elődje Chaukr forditott le. Ismételten ismételt dicséreteiből kivehető, hogy fogságában kedves könyvei közé sorakozhatott, és bizonyára e csodálatos könyv merengésre volt alkotva balsorsban. Nemes, türelmes szellem hagyatéka, megtisztitva bu és szenvedés által, a mostoha sorsu utódoknak átörökitve diszes erkölcs szabályelveit és együgyü okoskodás ékesszólását, melyek segitségével megálljuk az élet különböző bajait. Bűvös szer ez, melyet a szerencsétlen keblében kincs gyanánt őriz, vagy mint a jó Jakab király tette, éjjeli vánkosára helyezhet.

A könyvet betéve, foglalatját meghányjaveti elmélyében és fokonként gondolkozóba esik a szerencse változékonyságáról és saját életének viszontagságairól és a bajokról, melyek zsenge korától fogva üldözték. Egyszerre megszólal a harang hajnali misére, de a busongó képzelődéseivel összetaláló harangszó, intő hangnak tetszik neki, buzditva története megirására. Tévelygő lelkében elhatározza, hogy ez unszolásnak enged: kezébe tollat ragad, vele keresztjelet csinál az áldás lekönyörgésére és betér a költészet tündérországába. Valami rendkivül megkapó van ebben meg érdekes, minthogy szembeszökő gyönyörü példáját nyujtja az egyszerü módnak, melylyel a költői gondolatok egész raja felébred is, irodalmi vállalatok elménkben támadnak.

E költemények folyamában nem egyszer siratja meg sorsának különös kegyetlenségét; igy elitélve magányos, tétlen életre, kizárva a világ szabadságából s élvezetéből, a melyben a legalacsonyabb állat is kedvére gyönyörködik. De még a panaszokban is van némi édesség; szeretetreméltó. életre való elme kifakadásai, hogy kedves nemes hajlamainak az ut el van zárva; nincs bennük semmi durva se nagyzott; természetes, megindító pathoszal ömlenek, és talán még megindítóbbak mesterkéletlen rövidségüknél fogva. Finom ellentétben vannak ama elcsépelt busongásokkal, melyekkel elvetve találkozunk a költészetben; — beteges lelkek ömlengései; saját teremtményünk nyomorusága alatt gubbonkodva, és mérgüket kiöntve az ártatlan világra. Jakab nélkülözéseiről fájós érzékenységgel szól, de ha egyszer nyilvánitotta tovább megy, mintha férfias lelke megvetné, hogy eltöprenkedjék kikerülhetetlen csapásokon. Ha ily szív fakad egyszer bármi rövid panaszra, észrevesszük mily sulyosnak kell lennie a szenvedésnek, mely ily feljajdulást csikart ki. Rokon érzünk Jakabbal, a regényes. tevékeny, jeles fejedelemmel, ki ifjusága virágában el van rekesztve minden vállalattól, nemes foglalkozásoktól és az élet eleven gyönyöreitől; szakasztott ugy mint Millonnal rokon érzünk, ki átrezegve a a természet szépségeitől és a müvészet ihletségétől, felmordul rövid, de szivből fakadt jajveszékléseiben örökös vakeságán.

Ha nem tudnók még bizonyitani, hogy Jakab hijával volt a költői fogásoknak, csaknem a gyanuperrel élheténk, hogy a busongó merengés elkomorulásai csak bevezetőül szolgáltak története legfényesebb jelenetéhez, hogy csaknem kirijon, a fény és kedvesség tündöklésétől, madárdal, lomb és virág földeritő kiséretétől, és az uj kikelet minden ujjongásától, melylyel szive hölgyét bemutatja. Ez az a jelenet, mely különösen bevonja a regényesség minden bübájával, a régi kastélyi-börtönt. Szürkülettel szokása szerint, igy szól, fölkelt, hogy megmenekedjék egy álomtalan éj szomoru gondolataitól. „Siránkozva igy magába, két ségbeesve, minden örömről és bujának orvoslásáról, el gyötörve a sok töprengéstől", az ablakhoz költözött, a fogoly nyomoru vigaszához folyamodván, hogy merengve kitekintsen a világra, melyből ki van rekesztve. Az ablak a torony lábánál elterülő kis kertre tekintett le. Csendes, födött hely volt, ékesitve cserjékkel és zöld fasorokkal és elrejtve a járó-kelők szemétől fákkal ésgalagonya sövénynyel.

Május hava volt, midőn minden fa-fa virágzott és a költő a fulemüle csattogását szerelme nyelvére magyarázza: „Imádjátok, ti szerelmesek mind, május havát, mert most ütött boldogságtok órája, üzzük el hát daluinkkal a telet, jer, nyár, oh jer a napnak édes évadja." Midőn e jeleneten elmereng és a madarak hangicsálására figyel, fokonként elrévedez abba az édes, kifejezhetetlen álmodozásba, melytől az ifju lelke telides-teli e gyönyörü évszakban. Szeretné kifürkészni, micsoda az a szerelem, melyről oly gyakran olvasott, mely a május éltető lehelletében illatozik, mely az egész természetet elragadja és dalra olvasztja. Ha csakugyan olyan nagy boldogság, és ha általános adomány, mely a legcsekélyebb lénynek is osztályrésze, mért van egyedül ő kiszoritva ezen élvezetből. Ezen töprengés közepette, szemét véletlenül lesüti, és megpillantja „a legszebb, legüdébb ifju virágot, melyet valaha látott volt. Ez a gyönyörü Janka királykisasszony, ki a kertben sétál, hogy élvezze a „friss májusi reggel" szépségét. Szeme előtt teremve elhagyatottsága és felizgult érzékenysége eme pillanatában, rögtön foglyul ejti a regényes királyfi képzeletét, és tárgya lesz tévelygő vágyainak," ideális világának fejedelemasszonya.

(Vége következik.)

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK

— **Bünügyi tárgyalások.** Az aradi kir. törvényszék február hóban a következő bünügyekben fog végtárgyalást tartani és pedig:

Február 4-én:

Kiszner József, közokirathamisitás.

Hirsch Mihály és társán sulyos testi sértés,

Jerkán Tódor és társai lopás büntényében.

Február 7-én.

Amerian János okirathamisitás és sikkasztás,

Verisán Pável sulyos testi sértés

Sched János és társai, lopás,

Szappanos Lajos lopás büntettében.

Február 9-én.

Csurdán Száva sikkasztás,

Dehelán Nika, Olui Gyorgye lopás,

Mikán Ignácz emberölés bünténvében.

Február 11-én.

Kocsis János és társai hatóság elleni izgatás és hatóság elleni erőszak,

Szilágyi József és társai lopás,

Bugy Juon és Mitru, hatóság elleni erő szak bünügyében

Február 14.

Katona János és társai, testi sértés és lopás.

Jónás Dániel, sikkasztás.

Gerhard János és társai, lopás.

Kolompár Borcsa, lopás bünkisérletében.

Február 16.

Matyok Pável és társa lopás.

Herlo Juon és Kis Miklós, lopás kisérletében.

Február 18.

Miskovits György, lopás,

Ursz Juon hatóság elleni erőszak,

Petrovics Mitru és társai, hatóság elleni erőszak bünügyében.

Február 21.

Kasper Anna és társai, lopás és orgazdaság.

Hegedus Juon és társai lopás,

Drágán Trandafir hatóság elleni erőszak büntettében.

Február 23.

Gulyás József és társai testi sértés,

Simonits János, sulyos testi sértés,

Arodán Gyorgye, lopás büntettében.

Február 25.

Argyelán Nikolae és társai lopás,

Pap Nikolae és társai megvesztegetés.

Gresitz Szvetozár sajtóvétségében.

Február 28.

Argyelán Simon sikkasztás,

Sinkó Jakab és társa lopás,

Id. Arany Sándor lopás büntényében.

Szerkesztői üzenet.

— „Egy lap a multból." Egyszer már megizentük, hogy nem közülhető A kéziratot — szokás szerint — megsemmisitettük.

KÖZGAZDASAG.

Aradi pénzintézetek havi forgalmi kimutatása.

Az aradi ipar- és népbank forgalmi kimutatása 1888. évi január hóról.

Takarékpénztári betételek:

Betétmaradvány mult hó végéről		571541.61
Folyó hóbani betét		44909.77
	összesen:	616451.38
Visszafizetett betét f. hóban		44660.25
Betétmaradvány f. hó végével		571791.13
Váltó-tárcza:		
Alladék mult hó végével		143594.06
Leszámitoltatott f. hóban		96250.05
	összesen:	239844.61
Beváltatott és forgattatott		114298.54
Marad tárcza-álladék f. hó végével		125546.07
Aradi hitel-egylet:		
Alladék mult hó végével		159626.13
Folyó hóban adott kölcsönök		2469.61
	összesen:	162095.74
Törlesztetett f. hóban		2460.—
Állanák f. hó végével		159635.74
Előlegek nyerstermények és értékpapirokra.		
Alladék mult hó végével		67827.—
Folyó hóban uj előleg adatott		5452.25
Előleg összesen:		73279.25
Ebből visszafizettetett f. hóban		8803.20
Alladék f. hó végével		64476.05
Jelzálog-kölcsönök:		
Alladék mult hó végével		141110.80
Uj előleg f. évben		2759.39
Folyó számlákbani előleg összesen		143870.19
Visszafizettetett f. hóban		1591.20
Alladék f. hó végével		142278.99
Zálogházkölcsönök:		
Alladék mult hó végével		64451.50
Folyó hóban adott kölcsönök		7958.50
	összesen:	72410.—
Folyó hóban kiváltatott		4834.50
Alladék folyó hó végével		67575.50
Pénztár:		
Maradvány mult hó végével		19341.48
Bevétel f. hóban		181994.88
Bevétel összesen		201336.36
Kiadás f. hóban		187042.05
Pénztármaradvány f. hó végével		14294.31

Arad, 1888. február 1.

Az igazgatóság.

Az aradi első takarékpénztárnak forgalmi kimutatása 1888. január hóról.

Betételek:

Alladék mult hó végével	4016828	96
Betételek folyó hóban	266715	62
	4283544	58
Visszafizetett betételek f. hóban	160594	99
Alladék f. hó végével	4122949	59
Leszámitolás:		
Tárczaállomány mult hó végével	938551	04
Leszámitoltatott f. hóban	292209	23
	1230760	27
Bejárt folyó hóban	304752	97
Tárczaálladék folyó hó végével	926007	30
Előlegezés értékpapirokra		
Raktárállomány mult hó végével	145564	—
Előlegeztetett f. hóban	15015	—
	160579	—
Beváltatott folyó hóban	21882	—
Raktárálladék f. hó végével	138697	—
Előlegezés zálogházi tárgyakra		
Raktárállomány mult hó végével	92354	—
Előlegeztetett folyó hóban	21156	—
	113510	—
Beváltatott folyó hóban	20505	—
Raktárálladék folyó hó végével	93005	—
Jelzálogos kölcsönök:		
Alladék mult hó végével	2183374	59
Uj kölcsönök folyó hóban	15000	—
	2198374	—
Törlesztetett folyó hóban	48981	46
Alladék folyó hó végével	2149393	13
Pénztárforgalom:		
Pénztárkészlet mult hó végével	59301	99
Bevételek folyó hóban	651529	10
	710831	18
Kiadások folyó hóban	657501	98
Pénztármaradvány f. hó végével	53329	20

Arad, 1888. január 31.

Az igazgatóság.

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1888. évi január haváról

Betételek:

Alladék mult hó végén		2787959.72
Betételek folyó hóban		220301.76
	összesen	3008261.48
Visszafizetések f. hóban		159065.90
Alladék folyó hó végén		2849195.58
Leszámitolás:		
Váltótárcza-álladék mult hó végén		1297942.43
Leszámitolt váltók folyó hóban		362386.68
	összesen	1660329.11
Bejárt váltók folyó hóban		346452.31
Váltótárcza-álladk f. hó végén		1313876.80
Előlegezések kézi zálogokra.		
Alladák mult hó végén		887862.11
Előlegeztetett folyó hóban		186624.01
	összesen	1074486.12
Bejárt előlegek f. hóban		141243.36
Alladék folyó hó végén		933242.76
Jelzálogos kölcsönök:		
Alladék mult hó végén		679312.19
Előlegeztetett f. hóban		4320.—
	összesen	683632.19
Törlesztetett folyó hóban		1513.—
Alladék folyó hó végén		682119.19
Pénztári forgalom:		
Alladék mult hó végén		51785.42
Bevételek folyó hóban		847485.28
	összesen	899270.70
Kiadások folyó hóban		854726.68
Pénztári álladék folyó hó végén		44544.02

Arad, 1888. február 1-én.

Az igazgatóság.

„Viktória" takarék- és hitelintézet mint részvénytársaság (Aradon, Deák Ferencz-uteza 8. sz. régi adóhivatal helyiség) forgalmi kimutatása 1888. január hóról.

Részvénytőke:

Alladék mult hó végével	frt	43458.—
F. hóban befizettetett	„	6006.—
Alladék f. hó végével	frt	49464.—
Betétek:		
Alladék mult hó végével	frt	34764.25
Betétek f. hóban	„	9739.68
Összesen	frt	44503.93
Visszafizetett betétek f. hóban	„	658.18
Alladék f. hó végével	frt	43845.75
Váltótárcza:		
Alladék mult hó végével	frt	50650.54
Leszámitoltatott	„	18195.—
Összesen	frt	68845.54
Bejárt f. hóban	„	6320.—
Tárcza álladék f. hó végével	frt	62525.54
Jelzálog kölcsönök:		
Alladék mult hó végével	frt	18870.—
Uj kölcsönök f. hóban	„	4120.—
Alladék f. hó végével	frt	22990.—
Előlegezés értékpapirokra:		
Alladék f. hó végével	frt	200.—
Helybeli intézeteknél elhelyezve	„	2068.66
Pénztárforgalom:		
Pénztárkészlet mult hó végével	frt	3517.13
Bevételek f. hóban	„	34389.52
Összesen	frt	37906.65
Kiadások f. hóban	„	28433.11
Pénztár maradvány f. hó végével	frt	9473.54

Intézetünk a betevőknek betéteik után tisztán 5% kamatokat fizet minden levonás nélkül.

Az igazgatóság.

Az aradi kereskedelmi- és iparbank forgalmi kimutatása 1888. január hóról.

Betételek:

Alladék mult hó végén	frt	346134.03	
Betételek f. hóban	„	273139.44	
		619273.47	
Visszafizetések f. hóban	„	96872.69	
Alladék f. hó végén		frt	522400.78
Váltó-leszámitolás:			
Tárcza-álladék mult hó végén	frt	225772.03	
Leszámitoltatott f. hó végén	„	326051.62	
	frt	551823.65	
Visszleszámitoltatott folyó hóban	„	283030.45	
Tárcza-állad. f. hó végén		„	268793.20
Előlegezés folyó számlában:			
Alladék mult hó végén	frt	304198.—	
Előlegezések f. hóban	„	1897.33	
	„	306095.33	
Visszafizetett f. hóban	„	1397.33	
Alladék f. hóban		„	304698.—
Előlegezés értékpapirokra:			
Alladék mult hó végén	„	15526.—	
Előlegezések f. hóban		1540.—	
	„	17066.—	
Visszafizettetett f. hóban	„	3130.—	
Alladék f. hó végén		„	13636.—
Pénztár-forgalom:			
Alladék mult hó végén	frt	77103.74	
Bevétel f. hóban	„	897660.26	
	frt	974764.—	
Kiadás f. hóban	„	913790.47	
Pénzkészlet f. hó végén		„	60973.53

Arad, 1888. január 31-én.

Az igazgatóság.

Vegyes közlemények.

— **Jelentékenyebb marhavásárok Aradmegye és vidékén.** Hasznos szolgálatot vélünk tenni különösen a gazdaközönségnek midőn Aradmegye és annak körülfekvő vidékén a folyó évben tartandó jelentékenyebb marhavásárok jegyzéket közöljük:

Aradmegyében:

Aradon: április 16., 17., 18., junius 22., 23., 24., november 2., 3., 4.

Kisjenőn: január 1., 2., 3., április 20., 21., 22., szeptember 21., 22., 23.

M.-Pécskán: május 5., 6., 7., szeptember 8., 9., 10.

M.-Világoson: április 13., 14., 15., junius 1., 2., 3., augusztus 17., 18., 19., november 30., deczember 1., 2., Nagy-Halmágyon: márczius 30., 31., julius 13., 14., szeptember 21., 22., október 21., 22.

Pankotán: április 28., 29., augusztus 4., 5., október 14., 15.

Soborsinban: február 12., 13., 14. május 11., 12., 13., augusztus 17., 18., 19., deczember 1., 2., 3.

Uj-Szent-Annán: február 3., 4., 5., julis 27., 28., 29., november 9., 10., 11.

Békésmegyében.

Békésen: márczius 17., 18., junius 16., 17., szeptember 22., 23.

B.-Csabán: márczius 1., 2., 3., junius 29., 30., julius 1., október 26., 27., 28., deczember 7., 8., 9.,

B.-Gyulán: január 18., 19., 20., 21. 22., május 9. 10. 11. 12. 13., julius 18. 19. 20. 21. 22., augusztus 29. 30. 31., szeptember 1., 2.

Mezöberényen: április 6. 7. 8., julius 6., 7., 8., szeptember 28., 29., 30.

Szarvason: február 24. 25. 26. junius 22. 23. 24., október 19. 20. 21., deczember 21. 22. 23.

Csanádmegyében:

Battonyán: márcz. 9. 10. 11., junius 22. 23. 24., október 26. 27. 28.

Makón: márcz. 17., 18., 19., junius 23., 24., 25., augusztus 18., 19., 20., november 17., 18., 19.

Hunyadmegyében.

Déván január 13., 14., május 12. 13., augusztus 2., 3., október 29., 30.

Hátszegen: február 8., 9., 10., 11., 12., augusztus 22., 23., 24, 25., 26.

Ezenkivül minden hétfőn országos vásárral vetekedő heti piaczok tartatnak.

Szászvároson: márcz 13., 14., 15. 16., 17. május 20., 21., 22., 23., 24. október 1., 2, 3., 4., 5. deczember 2., 3., 4., 5. 6.

V.-Huyadon: április 11., 12., 13., 14., junius 11., 12., 13., 14. julius 7., 8., 9., 10., 11. november 9., 10, 11., 12., 13.

— **A szeszadó törvényjavaslat.** „Az égett szeszes folyadékok után járó vámról, a szeszadóról, valamint a szeszteremeléssel együttesen készitett sajtolt élesztőnek megadóztatásáról" szóló törvényjavaslatot a miniszterelnök, mint pénzügyminiszter — tudvalevőleg kedden — terjesztette a képviselőház elé. A javaslatot a következőkben ismertetjük meg olvasóinkkal

Két czélzatot tart a javaslat szem előtt. Az egyik a szeszfogyasztás nagyobb megadóztatása, a másik a mezőgazdasági és gyári szeszipar érdekeinek előmozditása. E szempontokból a javaslat szakit a régi adóztatási rendszerrel, és a tiszta fogyasztási adót, illetőleg a fogyasztásra szánt szesz teljes mennyisége alapján való megadóztatást lépteti életbe a nagyobb szeszfőzőkre nézve. A kisebb szeszfőzőkre azonban fentartja a megváltás rendszerét. Legfontosabb a javaslatba hozott fogyasztási adórendszer, mert az összes nagy főzdéket kiterjed, melyek eddig kevesebbet fizettek adó fejében, mint a mennyit termelésük után kellett volna. Az uj rendszer alapján a termelt szesz mennyiségét és foktartalmát ellenőrzés alá veszik és ebből csak azt rójják meg az adóval, mely külföldi fogyasztásra szállittatik, a többi szesz természetesen, ugy az ipari czélokra, a bor- és likörre használt szesz teljesen adómentes. A fogyasztási adónak két tétele van, t. i. 35 kr. és 45 kr. minden hektoliterfok alkohol után. A kisebbik tétel melletti termelés feloszlatik a szeszfőzőkre, mig a nagyobb tétel mellett szabadon lehet termelni. Az ipari czélokra használt szesz után 3 kr. ellenőrzési dij jár minden liter alkohol után. Négy havi hitelnek és 1⅓ százalék készpénzleszámolásnak helye van. Kiviteli jutalomkép 5 kr. adatik, de ugy, hogy az export után járó jutalmak összege egy millió forintot meg nem haladhat és az oly szesz után, melyért adót fizetnek, a visszatérités minden liter alkohol után 17½ kr. Igaz. hogy a javasolt adórendszer költséges ellenőrzést igényel, de a nagyobb adójövedelemben az ipar és mezőgazdaság előnyeiben az ország egész bő kárpótlást talál. A törvényjavaslat fentartja a szesztermeléssel együtt készitett vagy sajtolt élesztő megadóztatását. A javaslat a szeszes folyadékok beviteli vámját is emeli és pedig a likörök, puncsesenczia és más égetett szeszes folyadékok, cognac stb. után 40 frtról 75 frtra s más égetett szeszes folyadékok után 60 frtra. A mezőgazdasági szeszfőzőket a javaslat kedvezményben részesiti, mely a naponként termelt alkohol mennyiséghez képest, minden hektoliter után, 4 hektoliteren felül 1 frtot, 2 hektoliteren felül 4 hektoliterig 2 frtot és 2 hektoliterig 3 frtot tesz. Ezenkivül a naponkinti átlagos szesztermelés jövőre 7 hektoliter lesz a gazdasági szeszfőzőknél.

— **A gabona határidő üzlet korlátozása.** A sopronmegyei gazdasági-egyesület azon meggyőződéstől vezérelve, hogy a gabonaárak jelenlegi természetellenes alacsonysága, mely a gabonatermelés jövedelmezőségét máris kérdésessé kezdi tenni, főkép az ujabb időben a tőzsdéken elharapódzott határidő üzletijátékban leli magyarázatát és okát, feliratot intézett a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz a gabona határidő üzlet korlátozása iránt. Az ott felsorolt okoknál fogva nevezett gazdasági egyesület az ügyet oly fontosnak és sürgősnek tartván, az érdekelt és mérvadó körök figyelmét szintén felhivta és őket hatáskörükben a közreműködésre felkérte, meleg pártfogásukba ajánlván, hogy hatáskörükben minden rendelkezésre álló eszközzel ezen, a gabonatermelést és realis kereskedést alázó, jogot és erkölcsöt gunyoló tőzsdei visszaélés beszüntetéséért egész erélyłyel közreműködni szíveskedjenek.

— **Gabonaüzlet.** (Budapest, január 31.) Buzát ma gyengén kináltak, a kereslet korlátolt volt, a forgalom mintegy 800 mmázsára szoritkozott, mely teljes napi árakon kelt el.

Egyéb gabonanemüek közül, csekély forgalom, változatlan árakon.

Eladatott:

Tisza vidéki 3000 mm. 81.5 k. 7 frt 40 kr, 100 mm. 80.5 k. 7 frt 40 kr, 800 mm. 80.5 k. 7 frt 40 kr, 300 mm. 80.5 k. 7 frt 42½ kr, 300 mm. 80.5 k. 7 frt 42½ kr, 100 mm. 80.5 k. 7 frt 40 kr. 400 mm. 80.5 k. 7 frt 40 kr, 500 mm. 78 k. 7 frt 40 kr. 100 mm. 80.5 k. 7 frt 40 kr, 100 mm. 80 k. 7 frt 40 kr, 300 mm. 80 k. 7 frt 40 kr, 100 mm. 80 k. 7 frt 40 kr, 300 mm. 79.5 k. 7 frt 35 kr, 100 mm. 79 k. 7 frt 30 kr, 300 mm. 79·5 k. 7 frt 37½ kr, 200 mm. 78·8 k. 7 k. 7 frt 37½ kr, 100 mm. 78·6 k. 7 frt 27½ kr.

Pestmegyei 200 mm. 79·5 k. 7 frt 27 és fél kr, 500 mm. 79·5 k. 7 frt 25 kr, 500 mm. 79 k. 7 trt 35 kr, 1000 mm. 78·5 k. 7 frt 30 kr, 100 mm. 76 5 k. 7 frt 05 kr.

Fehérmegyei: 900 mm. 79 k. 7 frt 42 és fél kr.

Eszakmagyarországi 10₀ mm. 78 k. 7 frt 20 kr.

Tengeri 200 mm. 5 frt 70 kr, 200 mm. 5 frt 60 kr.

Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat valamivel jobb volt.

Határidők jegyzése déli 12 órakor:

Buza tavaszra 7.28—7.30 frton, buza őszre 7.66—7.68 frton, tengeri május—juniusra 5.99—6.01 frton, zab tavaszra 5.63—5.65 forinton.

Köttetett:

Buza tavaszra 7.27—7.31 forinton, buza őszre 7.66—7.70 frton, tengeri május—juniusra 5.94—6.02 forinton, zab tavaszra, 5.63—5.65 forinton.

Hivatalos jegyzések;

Szokványbuza tavaszra 7.29—7.30 forinton, őszre 7.67—7.69 forinton. Tengeri 1888. május—juniusra 6.——6.02 forinton. Zab tavaszra 5.65—5.67 frton, őszre —.——.— forinton.

Szeszüzlet.

(Február 1.)

(B.) Készáru nagyban 25.50, kicsinyben 26, hordó nélkül per 100 liter .

Budapesti gabnatőzsde.

(Február 1.)

Gyenge kivitel, kedvező vételkedv, 12000 mm. jött forgalomba és 5 krral magasabb áron adatott el. Buza tavaszra 7.33—7.34, zab tavaszra 5.65—5.67, kukoricza tavaszra 6.02—6.04, káposzta-repcze 10.70—10.80, buza őszre 7.70—7.72.

IDEGENEK NÉVSORA.

(Február 1.)

Fehérkereszt-szálló. Kohn Mór, birtokos, Apátfalva. Türk J. birtokos, Mezőhegyes. Nussbaum Lajos, birtokos, Repszeg. Fekete Béla, birtokos, Egres. Bakofen J., mérnök, Bpest, Schön J. magánzó, Bpest Gruber József, magánzó, Kolozsvár. Gyomay Béla, magánzó, B.-Gyula. Nissin S., keresk., Temesvár. Vadas J., Los György, Schlézinger M., Sándor S., Lichtenstern M., Kronberger J., Bettelheim M., utazók, Bécs. Banitz N., Frölich B., Ferenczy Sándor, Schlichter E., Mandl E., utazók, Bpest. Veidinger Frigyes, utazó, Berlin. Spitz Ottó, utazó, Brün. Gause Henrik, utazó, Breslau.

Tücherer-szálló. Bohus Zsigmond, birtokos, Világos. Beár Frigyes, birtokos, Battonya, Kalmár József, hivatalnok, Seprős.

Nádor-szálló. Szekula Péter, birtokos. Világos. Br. Matingló N. birtokos, Bpest. Br. Villányi József, főhadnagy, Makó.

KIS LOTTÓ.

N.-Szeben, február 1-én:

85. 43. 56. 62. 70.

Prága, február 1-én:

15. 54. 66. 2. 67.

Arad városi színház.

Folyó szám 119. 5. kisbérlet 6. szám

Csütörtök, 1888. február hó 2-án:

A bolondok grófja.

Eredeti bohózat énekekkel, 3 felvonásban. Irta: Jókai

Kezdete 7, vége 9¼ órakor.

Holnap, pénteken, bérletfolyamban:

A londoni koldusok.

Népdráma 5 felvonásban.

Felelős szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁRPÁD.

VASUTI MENETREND.

Arad—Budapest

	Szem. von. délut.	Vegy. vonat reggel	Vegy. vonat este
Aradról . . . . indul	12.31	6.20	9.17
Sofronya . . . . „	12.46	6.47	9.34
Kurtics . . . . „	12.58	7.18	9.48
Lökösháza . . . . „	1.14	7.50	10.07
Kétegyháza . . . . „	1.37	8.50	10.33
Kigyós . . . . „	1.51	8.35	10.49
Csaba . . . . „	2.15	9.40	11.18
M.-Berény . . . . „	2.47	.	11.53
Gyoma . . . . „	3.19	.	12.31
Mező-Tur . . . . „	3.52	.	1.06
Szajol . . . . „	4.36	.	1.56
Szolnok . . . . „	5.12	.	2.32
Ujszász . . . . „	5.38	.	3.00
Budapest m. á. v. . . érk.	8.20	.	6.00

Budapest—Arad

	Szem. vonat reggel	Vegy. vonat délut.	Szem. vonat este
Budapesten m. á. v.) gyors	8.20	2.00	9.05
Ujszász . . . .) vonat	10.57	.	12.00
Szolnok . . . . „	11.35	4.10	12.41
Szajol . . . . „	11.59	4.45	1.05
Mező-Tur . . . . érk.	12.48	6.36	2.00
Gyoma . . . . „	1.20	.	2.41
M.-Berény . . . . „	1.46	.	3.12
Csaba . . . . „	2.37	.	3.58
Kigyós . . . . „	2.50	3.48	4.13
Kétegyháza . . . . „	3.09	4.50	4.34
Lökösháza . . . . „	3.27	5.32	4.55
Kurtics . . . . „	3.33	6.12	5.14
Sofronya . . . . „	3.55	6.34	5.28
Aradra . . . . érk.	4.10	7.—	5.45

Arad—Borossebes-Buttyini vonal.

B.-Sebes-Buttyin felé	V. v. reggel	V. v. délután
Arad	6.38	4.42
Ötvenes	7.00	5.04
Z.-Ujfalu	7.10	5.15
Szent-Anna	7.39	5.45
Kerek	7.49	5.54
Világos	8.12	6.15
Muszka	8.21	6.24
Pankota	8.45	6.44
Ternova-Kurtakér	8.13	7.10
Apatelek	9.28	7.25
Boros-Jenő	9.44	7.41
Tamánd	10.03	8.00
Bokszeg-Beél	10.17	8.12
Repszeg	10.30	8.25
Kornyest-Berza	10.40	8.35
Borossebes-Buttyin	10.56	8.50

Arad felé	V. v. reggel	V. v. délután
Borossebes-Buttyin	4.30	2.24
Kornyest-Berza	4.46	2.40
Repszeg	4.07	2.51
Bokszeg-Beél	5.12	3.06
Tamánd	5.21	3.15
Boros-Jenő	5.45	3.42
Apatelek	5.57	3.54
Ternova-Kurtakér	6.15	4.13
Pankota	6.50	4.47
Muszka	6.59	4.56
Világos	7.09	5.07
Kerek	7.28	5.26
Szent-Anna	7.43	5.41
Z.-Ujfalu	8.07	6.05
Ötvenes	8.16	6.14
Arad	8.38	6.35

Arad-Szegedi vonal.

Szeged felé	Sz. v. reggel	V. v. délut.
Arad (vend.) . . . . indul	4.38	2.56
Szt.-Tamás	5.03	3.25
Pécska	5.21	3.50
Battonya	5.48	4.26
Tompa	5.59	4.34
Peregi-Major	6.10	4.51
Mezőhegyes	6.36	5.27
Csanád-Palota	6.57	5.51
Nagylak	7.14	6.13
Apátfalva	7.34	6.37
Makó (vendéglő)	8.02	7.10
Kis-Zombor	8.20	7.29
Szőreg	8.58	8.21
Szeged á. v. t. (vend.) . . . érk.	9.10	8.33

Arad felé	Sz. v. reggel	V. v. délut.
Szeged á. v. t. (vend.) . . . . indul	3.27	2.15
Szőreg	3.41	2.37
Kis-Zombor	4.32	3.22
Makó (vend.)	4.49	3.54
Apátfalva	5.08	4.17
Nagylak	5.29	4.44
Csanád-Palota	5.46	5.03
Mezőhegyes	6.27	5.41
Peregi-Major	6.43	5.57
Tompa	6.54	6.09
Battonya	7.07	6.27
Pécska	7.34	7.03
Szt.-Tamás	7.49	7.21
Arad (vend.) . . . . érk.	8.15	7.50

Kétegyháza-Mezőhegyes.	V. v. reggel	V. v. délut.
Kétegyháza	4.40	3.20
Bánkút	4.56	3.38
Megyes-Bodzás	5.07	3.53
Bánhegyes	5.22	4.11
Kovácsháza	5.38	4.30
Nesze	5.49	4.42
Kamarásmajor	5.56	4.49
Mezőhegyes	6.06	5.00

Mezőhegyes-Kétegyháza.	V. v. reggel	V. v. este
Mezőhegyes	7.00	6.20
Kamarásmajor	7.11	6.32
Nesze	7.10	6.41
Kovácsháza	7.33	6.57
Bánhegyes	7.52	7.20
Megyes-Bodzás	8.10	7.42
Bánkút	8.23	7.57
Kétegyháza	8.40	8.18

Kétegyháza-Kisjenő-Erdőhegy.

Kétegyháza	4·50	3.25	Uj-szt.-Anna	8·00	6·10
Elek	5·10	3·44	Simánd	8·32	6·43
Ottlaka	5·23	3·55	Kisjenő-Erdőhegy	9·10	7.20
Sikló	5·38	4·07	Székudvar	9·27	7·37
Székudvar	5·54	4·20	Sikló	9·43	7·53
Kisjenő-Erdőhegy	6·15	4.38	Ottlaka	9·58	8·08
Simánd	6·44	5·03	Elek	10·15	8·25
Uj-szt.-Anna	7·15	5·30	Kétegyháza . . . . d. u.	10·15	8·42

Aradról Temesvárra	Vegyes vonat reggel	Vegyes vonat délut.
Aradról . . . . indul	6.05	5.48
Vinga . . . . „	7.29	7.16
Temesvár . . . . érk.	9.08	9.02
Temesvárról Aradra		
Temesvár . . . . indul	6.25	5.00
Vinga . . . . „	8.15	7.23
Aradra . . . . érk.	9.27	8.17

Aradról Gyulafehérvárra	V. v. délut.	Sz. v. reggel	Omn. délut.
Arad . . . . indul	4.30	6.00	2.17
Glogovácz . . . . „	4.43	6.13	2.37
Gyorok . . . . „	5.08	6.38	3.19
Paulis . . . . „	5.21	6.51	3.43
Radna . . . . „	5.40	7.10	4.05
Konop . . . . „	6.07	7.37	
Berzova . . . . „	6.26	7.55	
Soborsin . . . . „	7.14	8.42	
Zám . . . . „	7.44	9.12	
Déva . . . . „	9.13	10.42	
Piski . . . . „	9.53	12.46	
Gyulafehérvár . . . . érk.	11.31	1.41	
Gyulafehérvárról Aradra			reggel
Gyulafehérvár . . . . indul	12.09	3.59	
Piski . . . . „	2.32	6.15	
Déva . . . . „	2.52	6.35	
Zám . . . . „	4.44	8.11	
Soborsin . . . . „	5.30	8.46	
Berzova . . . . „	6.27	9.33	
Konop . . . . „	6.47	9.35	
Radna . . . . „	7.28	10.27	5.50
Paulis . . . . „	7.43	10.42	6.13
Gyorok . . . . „	7.59	10.58	6.38
Glogovácz . . . . „	8.28	11.25	7.19
Aradra . . . . érk.	8.42	11.39	7.38

Csak **3 frt 75 krba**

kerül nálam egy felette csinos, kitünő, másodperczekre igazitott, éjjel magától világitó

remontoir-alaku inga-óra

Magától világító! frt 3.75. frt 3.75. Kitünte tett!

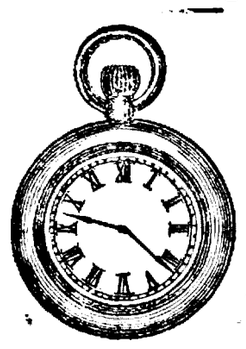

két évi jótállás a helyes járásért — két évi jótállás a helyes járásért

a legfinomabb bronzirozott érctokban sima üveg patent-szám lappal, mely éjjel holdfényszerüleg világit, a legjobb svájczi ütőszerkezettel s egy harangkölto lármázó készülékkel, melyet bármily időben működésre lehet igazitani. Ez órák több belés külföldi kiállitáson 9 arany és ezüst éremmel lettek **kitüntetve.** — Az elküldés utánvét vagy az árnak előre való beküldése mellett faládácskában történik 8*

a bécsi „zur Vindabona" czégü bizományi és szállitási üzlet által

Zelinka Károly, III., Hetzgasse 33.

Hirdetmény.

A vizjogi törvény (1885 évi XXIII. t.-cz.) 191. §-a értelmében felhivom a város területén létező, azon vizi müvek és vizhasználati jogositványok tulajdonosait, kik a jogositványukra vonatkozó engedélyt, s illetve a 20 évi háborithatlan gyakorlat igazolását a 247—1887. sz. a. kibocsátott hirdetmény folytán f. évi november 15-éig nálam be nem jelentették, hogy 6 hónap alatt, vagyis 1888. évi **junius hó 1-ig** (bezárólag) az engedélyért folyamodjanak, különben jogositványuk elenyészettnek tekintetik és vizmüveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik, hogy az engedély elnyerése czéljából benyujtandó beadványok és egyéb iratok a vizjogi törvény 191. §-ának második bekezdése értelmében bélyeg- és illetékmentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vizmunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát önt zési, lecsapolási, ármentesitési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magán vizvezetékekre, nyilvános és magán csatornákra, védgátakra és zsilipekre egyaránt érvényes.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Franczia folyékony

hajfestő

(Cromatique Parisien),

mellyel minden hajat tetszés szerint 10 perez alatt állandóan **megfesthetni** fekete, barna, vagy szőkére. Tulajdonsá ai: a szin állandó s a természetes szintől meg nem különböztethető, — az alkalmazás egyszerü.

Ára 2 frt. A készülék (csészék, kefék stb.) 60 kr.

777 10—12 Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi föraktárának aradi fiókjában

RING LAJOS,

„Angyalhoz" czimzett gyógyszertárában,

Aradon, Asztalos Sándor-utcza 1. szám alatt.

Egy lakás

több raktárhelyiséggel

május hó 1-étől kiadó.

Tudakozódhatni 62 1.3

özv. Hönichné urnőnél,

ó-vár-utcza 5 sz.

256—1888. 65 1—3

Árverési hirdetmény.

Almás község képviselőtestülete által a községi erdőből eladni tervezett

250 drb tölgyfának

eladása Aradmegye törvényhatósági bizottságának folyó évi 77—k. gy. sz. a. kelt határozatával engedélyeztetvén, az eladás czéljából folyó évi **február 20-án** d. e. 10 órakor **Almás** községházánál nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár szakértői becsü alapján 2125 frt van megállapitva.

Az összegnek 10 százaléka képezi a bánompénzt.

Az eladásra kijelölt fák az árverés idejéig minden kedden, csütörtökön és szombaton az előljárók kalauzolása mellett megszemlélhetők.

A részletes árverési feltételek pedig ugy a borossebesi járási főszolgabirói hivatalnál, mint Almás kö ségházánál betekinthetők.

Irásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéseig elfogadtatnak, de csak az esetben vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Ezen ajánlatok az árverés megtartásával megbizott alólirt főszolgabiróhoz nyujtandók be.

Kelt Borossebesben, a járási főszolgabirói hivatalnál 1888. január 31-én.

Paradeyser Lajos,
főszolgabiró.

GRUBER SÁNDOR

fogászati műterme

Arad, főtér 17. sz. II. emelet, (a megyeházzal szemben.)

fogak, fogsorok

és mindennemü

javitások, (reperaturák)

a legrövidebb idő alatt készittetnek mütermemben.

Olcsó és kitünő munkáért kezeskedem.

629 12.15

Gruber Sándor,
fogtechnikus Aradon.

RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRAK!

Londoni thea és rum.

MARX és FEJÉR

817 28—104 fűszerkereskedése

Aradon, templom-u. l. szám, a „fehér kutyához."

Ajánlja dusan felszerelt raktárát **füszeráruk,** különféle **csemege-sajtok, husfélékből,** ugymint: **olasz mortadella, erdélyi szalámi, kassai sódar, debreczeni oldalas, pörkölt** és **paprikás szalonna, párisi** és **bécsujhelyi kolbászokból;** nemkülönben páczolt, sós és füstölt **häringet, rákot, viza, angolna, lapardon halakat** stb.

Különösen pedig **farsangi idényre** fehér asztali, csemege- és kitünő vörös

borokat,

kül- és belföldi pezsgőket,

honi és franczia liqueuröket

a legjutányosabb árakon.

3 NARANCS csak 10 krajczár.

Hidegen sajtolt fris lenmagolaj.

Singer | A „Nádor" szállodával szemben. | Singer

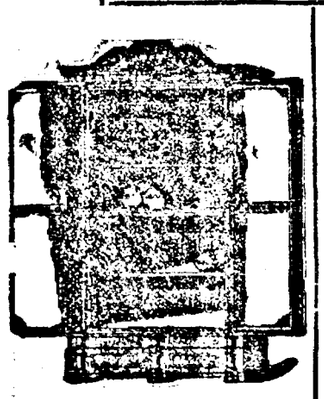

Amerikai varrógépek,

VASBUTOR

és

pénz-szekrények

gyári raktára

SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

A cs. kir. csztrák és a m. kir. miniszteriumok s államvasutak szállitói

tüz- és betörés ellen biztos

pénz-szekrények

gyári raktára.

Községek számára kivételesen 25% engedmény.

Azonkivül ajánlom

vasbutor gyári raktáramat

22 nagy választékban.

Valódi amerikai Howe,

ugyszintén

WEHLER és WILSON,

Singer s kézi

varrógépek,

családok, szabók és czipészek részére.

Mindennemü varrógépek

javitása is eszközöltetik.

Varrógépekhez

szükséges kellékek.

Nyertek! Nyertek! Nyertek!

1887. 11.5*

Decz. 1-én 100,000 forintot,

1886.

November hó 2-ikán 120,000 forintot

az általam képviselt első magyar iparbanknál.

9 huzás egy év alatt!

BAZILIKA-sorsjegyek.
Legközelebbi huzás f. év márczius 1-én.
Főnyeremény
100,000 frt, 75.000 frt.

Magy. nyeremény-sorsjegy.
Legközelebbi huzás f. április hó 15-én.
Főnyeremény
150,000, 120,000 frt.

4%-os magyar jelzálog-sorsjegy,
kamatozik 4%-ot és egy sorsjegygyel 8 nyeréményt is lehet csinálni.
Legközelebbi huzás január hó 15-ikén.
Főnyeremény
100,000, 50,000 frt.

Ezen sorsjegyeket készpénzben, a napi árfolyam szerint és részletfizetésekre árusitom el.

3 drbot . . . havi 1 frt 25 kr.
5 „ . . . „ 2 „
10 „ . . . „ 4 „

½ drbot . . . . . havi 3 frt.
1 egész . . . . . „ 6 „

1 drb havi 5 forintos részletekben.

250 darab sorsjegyre havonta csak 10 frt fizetendő.
200 „ „ „ „ 5 „ „

Igérvények:
3% földhitel . . . . . 1 frt 50 kr.
1864-iki . . . . . 5 „ — „

Postai megrendelésnél előleg kéretik.

Falkenstein Adolf **bank- és váltóháza**
ARAD, Szabadságtér 4. sz.

Az Adriai biztositó társulat kerületi ügynöksége.

ELSŐ ARADI BUTOR-BAZAR.

Ifj. KÉZSMÁRKY ISTVÁN

Saját gyártmányu

asztalos- és kárpitos-butor terme

Aradon, főtér, 9. sz. kaszinó-épület.

Nagyszabásu butortermemben dús választékban folyton készletben tartok mindennemü fából és szinben teljes

háló, ebédlő, dolgozó és salon-berendezéseket,

valamint bármely egyes butordarabokat a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig.

Midőn a n. é. közönséget kizárólag saját gyártmányu s kiváló jó minőségü saját asztalos mühelyemben, személyes felügyeletem alatt készült kárpitos butoromra figyelmessé tenni van szerencsém, kijelentem egyszersmind, hogy butorom minőségeért kezeskedem s a legcsekélyebb megrendelést is pontosan teljesitem.

A m. t. közönség pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

ifj. Kézsmárky István

Saját gyártmányu asztalos és kárpitos butor terme. 6*

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

A jó kávé titka.

Hogy a kávé kellemes izü és zamatos, s a mellett tiszta szép sötét szinü legyen s mégis kevesebb czukor fogyasztassék, tessék 2 rész ázsiai kávéhoz egy rész

Szalády-kávét

adni, s igy befözni. Ezen uj kávé-javitó pótszer hivatva van *a rosz kávét is élvezhetövé tenni*, azért az minden külföldi s bármily néven ismert kávépótlékot fölülmul s mint mellékkávé minden háztartásban elkerülhetetlen,

További számos orvosi tekintélyek által ajánlott az **egészség és élet fentartására kiválóan jótékony hatásu:**

„Hungária-kávé."

Rendes eledelül használva, felnőttek mint öregek a gyermekeknél, a gyomorból és belekből a nyákot és minden az emésztést akadályozó anyagot eltávolitja, *a gyomrot és vért tisztitja, a jó étvágyat elősegiti, táplál és erősit, — soványoknál a hizást elősegiti.*

Mint gyógykávét használva, biztos segélyt nyujt: *gyomor- és bélhurut, gyomor- és fejgörcs, gyomorégés, gyomortól eredő főfájás, vérszegénység, álmatlanság* ellen: továbbá enyhülést eredményez *aranyér, ideg- és szivbajokban.*

Gyermekek, aggok s általában, kiknél a kávé élvezése tiltva van a „Hungária-kávé" mint legjobb eredményü tápszer van elismerve.

Kapható a feltaláló 5.10

Szalády Antalnál, Budapest,

Képviselet Aradon:

Székely Sándor urnál.

Kapható Aradon: *Marx és Fejér* és *Tones F. és társa, Suhajda Antal, Elias Ármin* czégeknél.

Uj-Aradon: *Orth A. J. urnál.*

„UNIO"

KÖZBENJÁRÓI IRODA

Kereskedelem, Ipar, Mezőgazdaság és Erdészet, Épitészet és Közlekedésre, Állami és Magánszállitások megszerzésére.

Központi iroda:

Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 3.

Közbenjárás áru és pénzhitel, betéblázás bánatpénzekre és óvadékokra.

Ingatlanok

vétele és eladása nagyobb vállalatokhoz szükséges tőkékre.

Jövedelmező üzletekkez szükséges társakhoz

ugyanilyenek kerestetnek.

Jótállók megszerzése,

kétes követelések vételére.

Kiegyezések keresztülvitele és pénzzavarban szenvedők kisegitésére.

Ügynökségek és képviseletek átvételére.

Termény és árukra előleg nyujtatik.

Mindennemü áruk be- és kivitele.

Készpenzért bizományi vétele mindenféle terménynek és árunak.

Szeszfélék és borok nagyban.

Használt vasuti szállitólevelek

átvizsgálása vas- és fémárukról a vasuti igazgatóság által visszafizetett differenciák 33%-áért.

Levelezés az összes európai nyelveken.

Felvilágositás minden kereskedelmi ügyben.

Meghivás

az „Aradi első takarékpénztár"

részvénytársulatnak

vasárnap, 1888. febr. 5-én, délelőtt 10 és fél órakor

a szabadságtéri 21-ik számu saját házában tartandó

rendkivüli közgyülésre.

Tárgysorozat:

A közgyülésileg kiküldött bizottság előterjesztése a társulati alapszabályok módositása iránt.

A társulat t. cz. részvényesei annyival is inkább tisztelettel kéretnek az alapszabályok 71. §-a értelmében részvényeiket, vagy erről szóló köz- vagy hitelintézeti igazolványaikat, a megbizottak pedig megbizásaikat

1888. évi február 4-ik napjának délutáni 5 órájáig

elösmervény mellett a társulati főpénztárnál letéteményezni s a közgyülésre megjelennni, mivel határozatképtelenség esetében egy ujabbi, ez iránti közgyülés egybehivásának szüksége merülne fel.

Kelt Aradon, 1888. január hó 21.

43 3—3 **Az igazgatóság.**

119—1888 sz. —1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbiróság 111., 112. 113—1888. sz. végzése által Schild Henrik simándi lakos végrehajtató javára, végrehajtást szenvedett **Vizvári** (Seitelbach) **Ignatz** erdőhegyi lakos ellen 930 frt tőke erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 1088 frt — krra becsült férfi ruhák butorok, képek s tükrökből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszinén, vagyis **Kis-Jenőn, a heti vásáron** leendő eszközlésére **1888. évi február hó 7. napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1888-ik évi január hó 26. napján.

Zachariás Ernő,
kir. biróságilag végrehajtó.

Aradi kereskedelmi és iparbank.

AZ

aradi kereskedelmi és iparbank t. részvényesei

t. é. februárhó 26-án, d. e. 10 órakor

A BANK HELYISÉGÉBEN TARTANDÓ

XIX-ik

rendes évi közgyülésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

A napirend tárgyai:

1. A közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére egy háromtagu küldöttség megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
3. A számadások jóváhagyása.
4. A tiszta nyeremény hováforditása és a fölötti határozat.
5. Az igazgatóság inditványa egy nyugdij-alap életbeléptetése iránt és az alapszabályoknak e részben, ugy a 18. §. módositása iránt.
6. Két igazgató és négy igazgató-választmányi tag megválasztása.
7. A részvényesek által netán teendő inditványok.

Azon t. részvényesek, kik ezen közgyülésen résztvenni óhajtanak, ezennel tisztelettel felkéretnek, hogy részvényeiket az alapszabályok értelmében **f. évi február 23 ig** a társulat pénztáránál téritvény mellett letéteményezzék.

Arad, 1888. február 1.

Az igazgató-választmány elnöke.

BRAUSWETTER VILMOS

chronometer és műórás

a szinház átellenében Aradon, Vörösmarty-utcza 3.

570 2*

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt és jól szabályozott

arany,- ezüst,- nikel,- zseb-, inga,- ébresztő- és fali-

ÓRÁK,

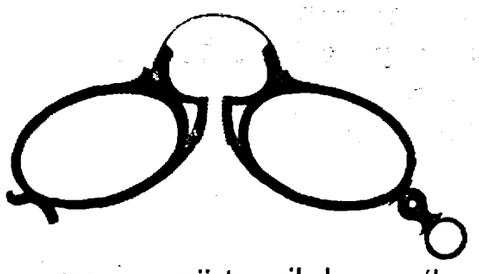

valamint a világhirü Rodenstock-féle szabadalmazott **Diophraghma**

SZEMÜVEGEK

Az Alföldön kizárólagos nagy raktárát.

arany-, ezüst-, nikel-, aczél-, teknős béka- és szarú foglalatokban,

gyári árakon.

Tudományos alapon készült **Refraktometer** és a **Pupillo-Strabometer** gyakorlati müszerek segélyével a szem látóképességének megfelelő szemüvegek kiszolgáltatásáért kezeskedem.

Hő- és légsúlymérők és egyéb optikai müszerek folyton raktáron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek.

BRASSAY E.,

mint Szöllősy I. megbizottja,

ARAD, Forray-utcza, gróf Nádasdy-féle ház.

4—10

Készit eredeti franczia szabásu

derékfüzöket, egyenes tartókat,

anya-, dajka- és reggeli füzöket, haskötöket a legujabb mód szerint.

Fehérnemüek varrása, monogramok himzése,

csipke-kendők és csipkék tisztitása vagy festése,

ugyszinte

füzők tisztitása és alakitása

kiváló figyelemmel, **jutányos áron** eszközöltetik.

A legujabb mintákkal dúsan felszerelt

előnyomda és mintarajzoló müterem,

valamint a **füzők készitése és alakitása Brassay E.** ur szakképzett vezetése alatt áll és minden e szakba vágó munkák kiváló pontossággal és feltünő olcsó áron eszközöltetnek.

Vidéki rendelések posta fordultával a legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

A nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve, marad mély tisztelettel

Brassay E.,

mint Szöllősy I. megbizottja.

Derékfüző-különlegességek egyedül nálam kaphatók.

Legujabb szabásu könnyü báli füzők 2 frt 50 krtól 3 frt 50 krig.

Nyomtatja a »Széchenyi irodalmi intézet» Aradon.